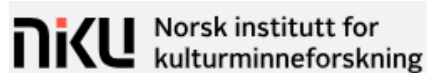

**PLANPROGRAM FOR DETALJREGULERINGSPLAN
FOR
EYDE MATERIAL PARK – HELLE NÆRINGSOMRÅDE
ARENDAL KOMMUNE**

Dato: 30.04.2024

Innholdsfortegnelse

1.	Bakgrunn	4
1.1	Tiltakshaver, konsulent og ansvarlig myndighet	4
1.2	Bakgrunn og formålet med planarbeidet	4
1.3	Krav om konsekvensutredning - utløsningskriterier	7
1.4	Planprogram	7
2.	Beskrivelse av planområdet	8
2.1	Planområdet – beliggenhet, avgrensning og beskrivelse	8
2.1.1	Beliggenhet	8
2.1.2	Avgrensning av planområdet	8
2.1.3	Beskrivelse av planområdet	10
2.2	Planforslaget – planlagt bebyggelse, anlegg og andre tiltak	10
2.3	Influensområder	11
2.4	Utbyggingsalternativer	11
2.4.1	Alternativ 1:	12
2.4.2	Alternativ 2:	12
2.5	Nullalternativet	13
3.	Gjeldende planer, retningslinjer og føringer	14
3.1	Nasjonale mål, lover og forskrifter	14
3.1.1	Nasjonale mål	14
3.1.2	Lover og forskrifter	14
3.1.3	Universell utforming	14
3.2	Statlige planretningslinjer/rammer/føringer	14
3.2.1	Retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging T-1442	14
3.2.2	Retningslinje for behandling av luftkvalitet i arealplanlegging (T-1520/2012)	14
3.2.3	Statlige planretningslinjer for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging	14
3.2.4	Statlige planretningslinje for klima- og energiplanlegging og klimatilpassing	15
3.2.5	Statlige planretningslinjer for differensiert forvaltning av 100-metersbeltet langs sjøen .	15
3.2.6	Rikspolitiske retningslinjer for barn og unge i planleggingen	15
3.2.7	Rikspolitiske retningslinjer for vernede vassdrag (1994)	15
3.3	Regionale planer	16
3.3.1	Regionplan Agder 2030	16
3.3.2	Areal og transportplan Arendalsregionen (ATP Arendalsregionen)	16
3.3.3	Energiplan for Agder	16
3.3.4	Regional plan for vannforvaltning i vannregion Agder 2016 – 2021	16
3.4	Kommunale planer	16
3.4.1	Kommuneplanens arealdel	16
3.4.2	Kommuneplanens samfunnsdel	18
3.4.3	Reguleringsplaner	18
3.4.4	Andre kommunale planer	19
4.	Utredningsmetoder og sammenstilling	20
4.1	Kunnskap og kildebruk	20
4.2	Metode og struktur i fagutredningene	20
5.	Oversikt over tema som skal beskrives eller konsekvensutredes	21
5.1	Oversikt over tema som skal beskrives eller konsekvensutredes	21
5.2	Problemstillinger som må belyses for hvert fagtema	22

5.3	Utredningstema etter håndbok M-1941	22
5.3.1	Naturmangfold	22
5.3.2	Vannmiljø	25
5.3.3	Landskap	26
5.3.4	Kulturmiljø	28
5.3.5	Friluftsliv	30
5.3.6	Forurensning - støy	32
5.3.7	Forurensning – grunnforurensning	33
5.3.8	Annen forurensning.....	34
5.3.9	Klimagassutslipp.....	34
5.4	Fagtema etter annen metodikk.....	35
5.4.1	Naturressurser	35
5.5	Andre fagtema med egen fagrapport	36
5.5.1	Mobilitetsplan	36
5.5.2	ROS-analyse.....	37
5.5.3	VA-rammeplan	38
5.5.4	Bærekraftanalyse	39
5.6	Tema som skal omtales i planbeskrivelsen	40
5.6.1	Næringsinteresser	40
5.6.2	Ringvirkninger.....	41
5.6.3	Energi	41
5.6.4	Barn- og unges interesser	41
5.6.5	Nærmiljø	41
5.6.6	Folkehelse	41
5.6.7	Strandsonevern	41
6.	Plan- eller søknadsprosess, medvirkning og framdrift	42
6.1	Planprosess, informasjon og medvirkning	42
6.1.1.	Planprosess og informasjon	42
6.1.2.	Medvirkning	42
6.2	Foreløpig fremdriftsplan	43

1. Bakgrunn

1.1 Tiltakshaver, konsulent og ansvarlig myndighet

Tiltakshavere er Helle næringsområde AS og Feiring AS. Helle næringsområde AS var tiltakshaver for området som tidligere var benevnt Helle 1, mens Feiring AS var tiltakshaver for Helle 2. I kommuneplanens arealdel for Arendal kommune som ble vedtatt 27.04.23 ble det tatt inn krav om at de skulle utarbeides felles plan for områdene. Begge tiltakshaverne er nå med videre som tiltakshavere for detaljreguleringsplanen for Eyde Material Park – Helle næringsområde, heretter kun omtalt som Helle næringsområde.

Reguleringsplanen med konsekvensutredning blir utarbeidet i et samarbeidet mellom flere konsulenter, herunder rådgivende ingeniørfirma, arkitekter, landskapsarkitekter og institusjoner. Følgende virksomheter er involvert i utarbeidelsen av reguleringsplanen med konsekvensutredning etter alfabetisk rekkefølge: Arkitektene Astrup og Hellern AS, Cowi AS, Grindaker Landskapsarkitekter, NaturRestaurering AS, NIKU, Norconsult AS, Stærk & Co AS og Sweco.

Ansvarlig myndighet er Arendal kommune. Plan og prosjektkoordinator for delprosjekter knyttet til etablering av batterifabrikk i kommunen er Barbro Olsen, som blir saksbehandler for reguleringsplanen. Reguleringsplanen for Helle næringsområde er ett av delprosjektene knyttet til batterisatsingen i kommunen.

1.2 Bakgrunn og formålet med planarbeidet

Saken startet tilbake i 2020 da Arendal kommune varslet oppstart av planarbeid for Arendal næringspark øst, med forbindelse til Neskil, Eydehavn. Formålet var å få på plass nok næringsareal til mulig batterifabrikk, samt vegforbindelse og mulighet for fremtidig næringsareal i tilknytning til tomt for batterifabrikk og ny veg. Helle næringsområde var omfattet av denne kunngjøringen.

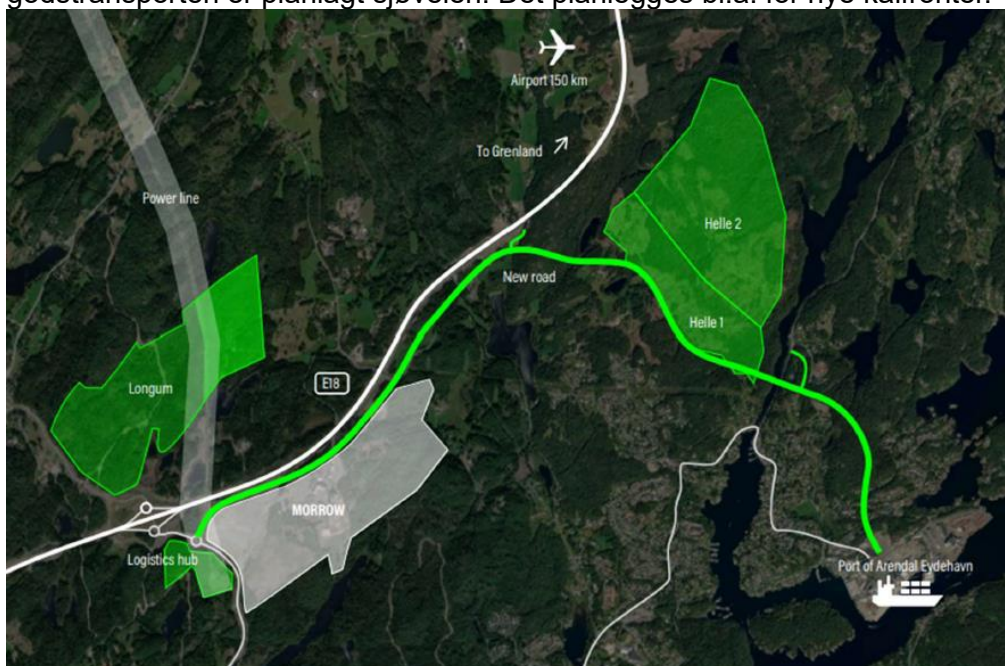
Reguleringsplanprosessen for Helle næringsområde startet tilbake i 2021, da det var planlagt å utarbeide to reguleringsplaner, en for Helle 1 og en for Helle 2. Det var en samhandlingsprosess med kommunen og flere av konsulentene for de pågående reguleringsplanprosessene knyttet til etableringen av Morrow Batteries utover i 2022. Det ble avholdt oppstartsmøter for begge de planlagte reguleringsplanene våren 2022, men det ble ikke kunngjort oppstart av planarbeid. En av hovedgrunnene til dette var at det parallelt pågikk en rullering av kommuneplanens arealdel, der hovedformålet med rulleringen var å avsette næringsformål i tilknytning til batterietableringen i områder som i gjeldende kommuneplan var avsatt til landbruk-, natur- og friluftsførmål. Reguleringsplanprosessene avventet dermed dette arbeidet, men det ble gjort ulike registreringer, undersøkelser og utredninger i tilknytning til både planlagte reguleringsplanprosesser og kommuneplanrulleringen. Etter at det i kommuneplanens arealdel ble stilt krav om å utarbeide en felles reguleringsplan, er disse prosessene blitt samkjørt og de ulike konsulentene slått sammen i ett team.

Arendal bystyre har vedtatt at det skal iverksettes nødvendig planarbeid med sikte på å etablere og tilrettelegge for industri og næringsutvikling som synergi av etableringen av Morrow Batteries i Arendal kommune.

På bakgrunn av disse føringene er det lagt til rette for å etablere industriparken Eyde Material Park (EMP), hvor Helle næringsområde er ett av tre større næringsområder som er under regulering. I masterplanen for Eyde Material Park står det at målet for etablering av industriparken er at den skal «legge til rette for realisering av en bærekraftig industripark med industriell symbiose rettet mot batteriverdikjeden og det grønne skiftet».

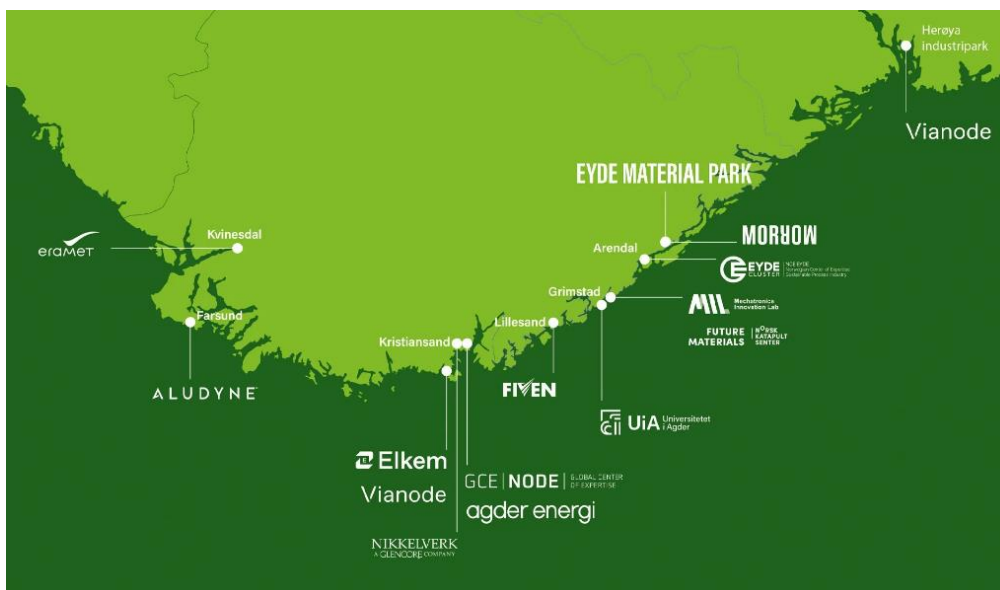
De to andre næringsområdene som er under regulering er Longum nord på nordsiden av E-18 og Longumkrysset på sørsiden av E-18 vest for Morrow Batteries. I tillegg omfatter industriparken lokasjonen for Morrow Batteries, hvor de i ferd med å etablere sin 43 GWh Gigafactory i området avmerket med grått i Figur 1. Den første del av fabrikken er planlagt å være i drift i fjerde kvartal 2024. Morrow Batteries har som mål å «utvikle og produsere verdens mest kostnadseffektive og bærekraftige battericeller».

Det er to andre viktige pågående reguleringsplanprosesser knyttet til utviklingen av Morrow Batteries og EMP. Dette er ny Fv. 475 som skal etableres fra E-18, forbi Morrow Batteries og frem til Arendal Havn, Eydehavn. Denne reguleringsplanen har vært på høring våren 2023, og begrenset høring våren 2024. Vegtrasé for foreslått fylkesvei går langs vestsiden av Helle næringsområde og er vist med grønn linje i Figur 1. I tillegg er det reguleringsplan for Eydehavn havne- og industriområde som har vært på høring frem til 30.10.23. Det er en gjeldende reguleringsplan for havna, men formålet med ny plan er å legge til rette for en utvikling som bedre imøtekommer utviklingen av Eyde Material Park, siden svært mye av godstransporten er planlagt sjøveien. Det planlegges bl.a. for nye kaifronter.

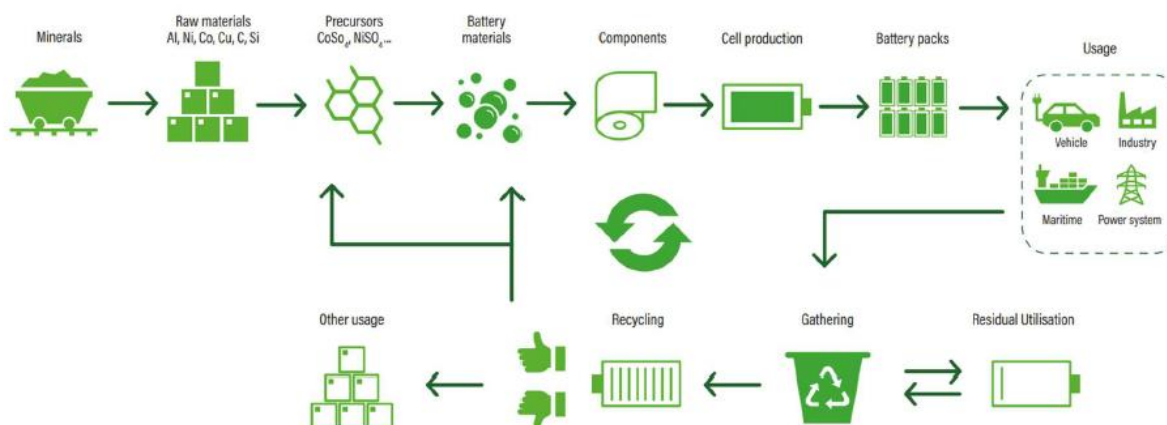
Figur 1 Kart som viser næringsparken Eyde Material Park. Kart. Arendal kommune

Eyde Material Park er også en sentral del av det området som kalles batterikysten. Dette er ekspertmiljøer i prosessindustrien langs sørkysten av Norge som spesialiserer seg på batterimaterialer, jf. Figur 2.

Figur 2 Kart som viser «batterikysten». Kart: hjemmesiden til Eyde Material Park: www.eydematerialpark.com.

I masterplanen er det et mål at EMP skal inneholde næringsområder som legger til rette for bedrifter som er leverandører eller aktører i batteriverdikjeden, og som vil kunne utnytte felles synergier ved å etablere seg i området, jf. Figur 3. I tillegg er det ønskelig med andre virksomheter som kan spille en rolle i det grønne skifte.

Figur 3 Virksomheter som kan spille en rolle i batteriverdikjeden. Illustrasjon: Masterplan Eyde Material Park.

Hovedformålet med reguleringsplanen for Helle næringsområde er å hjemle etablering av virksomheter som er i samsvar med målet for Eyde Material Park, dvs. innregulering av næringsformål som hjemler virksomheter som har en rolle i batteriverdikjeden.

De konkrete formålene som reguleres inn iht. PBL § 12-5 må avklares i løpet av planprosessen. Aktuelt formål vil kunne være et kombinert bebyggelse- og anleggsformål (sosi 1800) med nærmere reguleringsbestemmelser som angir type virksomheter. De mest aktuelle virksomhetene som kan bli etablert i Helle næringsområde vil falle inn under formålene industri og lager under hovedformålet næringsbebyggelse.

1.3 Krav om konsekvensutredning - utløsningskriterier

Formålet med planforslaget er å utarbeide en detaljreguleringsplan iht. pbl. § 12-3, for et område på ~1616 daa der hovedformålet vil være næringsbebyggelse. Planforslaget utløser konsekvensutredning iht. KU-forskriftens § 6 a, vedlegg I, nr. 24; *Næringsbygg, ..., med et bruksareal på mer enn 15 000 m².*

Området har vært konsekvensutredet på et overordnet nivå ifb. rullering av kommuneplanens arealdel. På bakgrunn av at det skal utarbeides en detaljreguleringsplan må planen konsekvensutredes på et mer detaljert nivå.

I oppstartsmøte som ble avholdt med Arendal kommune 21.11.23 ble kravet om KU-plikten for reguleringsplanen bekreftet.

1.4 Planprogram

Planprogrammet skal legge rammene for utredningsprosessen, og derigjennom legge grunnlag for planarbeidet og utredninger som belyser konsekvensene for planarbeidet.

Planprogrammet skal også beskrive hvordan arbeidet skal gjennomføres.

Etter forskrift om konsekvensutredning § 5 skal planprogrammet:

- klargjøre formålet med planarbeidet
- redegjøre for rammer og premisser avklart gjennom overordnet plan
- beskrive hvilke utbyggingsstrategier og alternativer som vil bli vurdert
- beskrive antatte problemstillinger som vil bli belyst, herunder valg av metode
- være tilpasset omfanget av, og nivået på, planarbeidet og de problemstillinger planarbeidet er ment å omfatte
- beskrive opplegg for informasjon og medvirkning

Planprogrammet er utarbeidet på bakgrunn av mal for planprogram hentet fra veileder M-1941; konsekvensutredning av klima og miljø, fra Miljødirektoratet.

2. Beskrivelse av planområdet

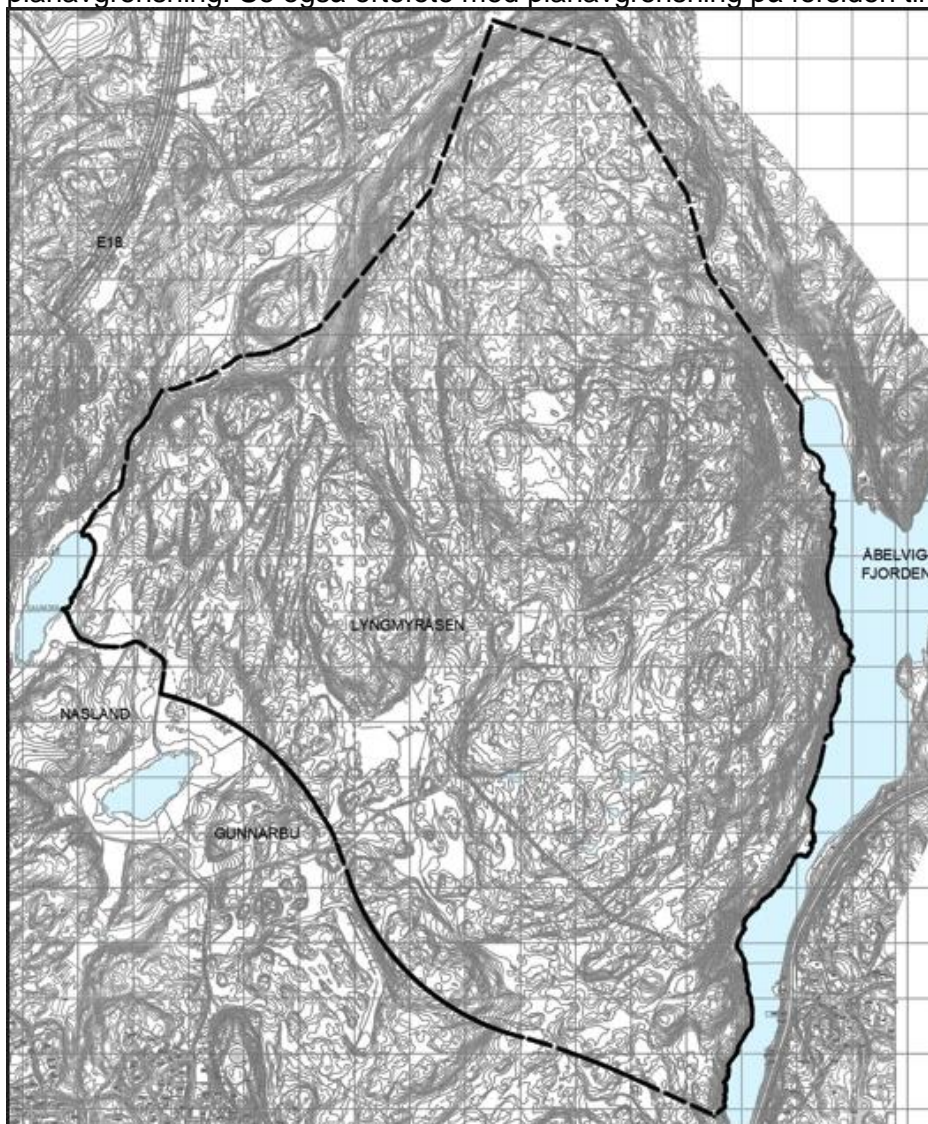
2.1 Planområdet – beliggenhet, avgrensning og beskrivelse

2.1.1 Beliggenhet

Planområdet ligger i Arendal kommune, nær Eydehavn. Området ligger mellom E-18 og Åbelvigfjorden ved Eydehavn, øst for gårdene Gunnarbu og Nasland og vest for Blåfjell. Området ligger svært sentralt plassert mellom Arendal Havn - Eydehavn, tomten for Morrow Batteries og E-18, jf. Figur 4, som viser område for Helle 1 og 2.

2.1.2 Avgrensning av planområdet

Området som ønskes regulert er del av eiendommene gnr./bnr. 51/1 og del av gnr./bnr. 48/1-3. Forslag til planområde er på 1616 daa. I Figur 4 vises kunngjøringskart med planavgrensning. Se også ortofoto med planavgrensning på forsiden til planprogrammet.

Figur 4 Kunngjøringskart som viser planavgrensning.

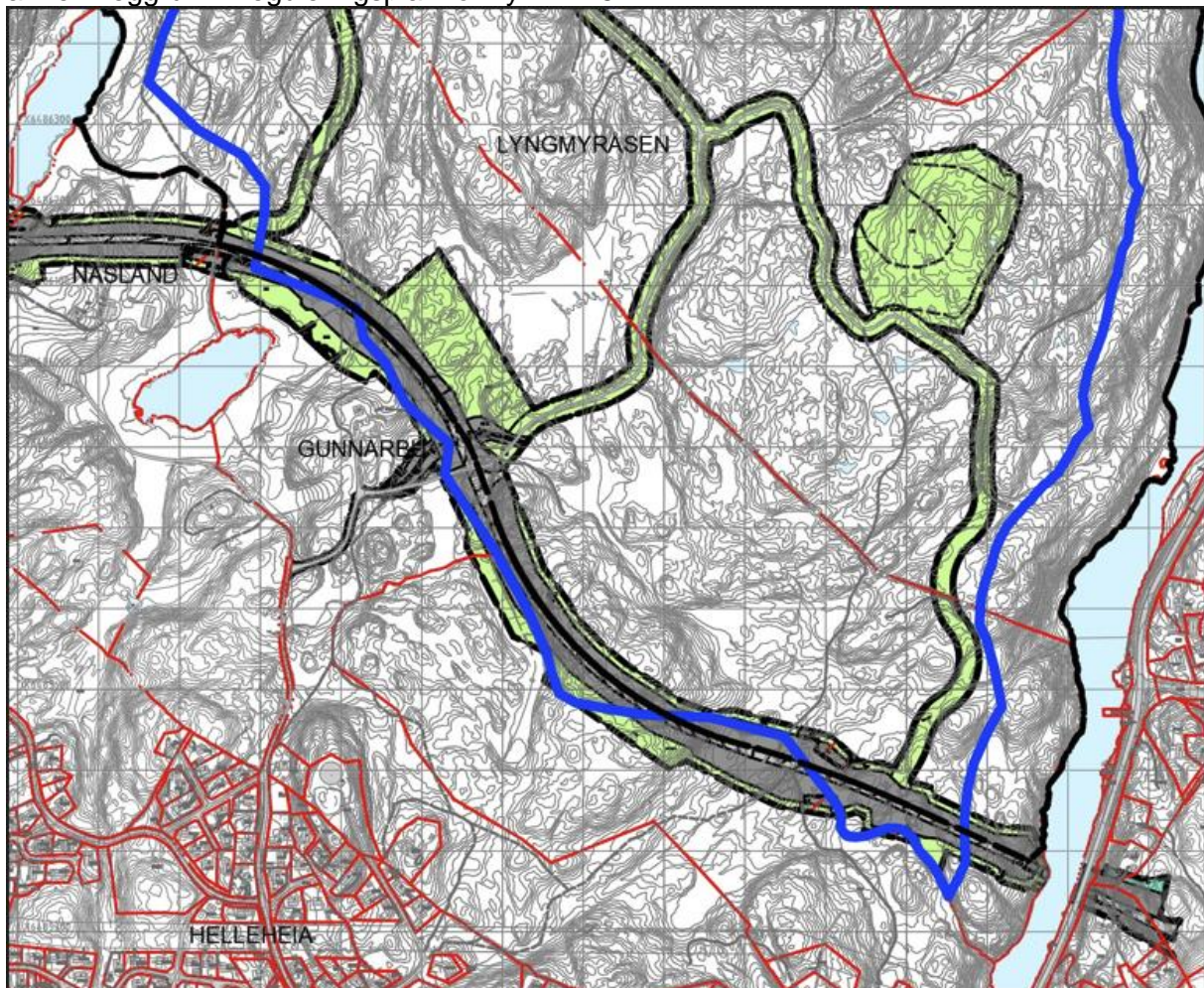
Forslag til kunngjøringsgrense er utvidet noen steder i forhold til områdene som er avsatt til byggeområder på kommuneplanens arealdel. Dette er mot Åbelvigfjorden og mot Baffeltjern. I Figur 7 vises forslag til kunngjøringsgrense med sort stiplet linje, og grense for byggeområde på kommuneplanens arealdel med blå linje.

Arealene helt frem til Åbelvigfjorden er tatt med, da dette er en naturlig avgrensning i reguleringsplanen. Arealene nærmest sjøen planlegges regulert til et grønt formål, og det kan være aktuelt med noen stier og andre tiltak i samsvar med et grønt formål innenfor deler av områdene. Skogen er ikke avvirket i dette området.

Videre mot nordvest følger forslag til kunngjøringsgrense grensen for byggeområde i kommuneplanens arealdel.

I nordøst har en fulgt eiendomsgrensen til gnr./bnr. 51/1 langsmed Baffeltjerna. En legger til grunn byggegrens til vann på 50 m i dette området. Det kan bli aktuelt å legge om/utbedre sti/turveg som går i dette området i dag, derfor er det et noe større areal enn det som er inne i kommuneplanen som er tatt med i dette området.

I vest/sørvest følger en deretter grensen for vegformål i høringsforslaget for reguleringsplanforslag for ny fv. 475 fra Eyde Energipark-Neskilen, jf. Figur 5. Plangrensen for detaljreguleringsplanforslag for Helle næringsområde vil bli tilpasset det endelige planforslaget til ny fv. 475. Det vil være naturlig å legge endelig plangrense inntil formålene annen veggrunn i reguleringsplan for ny fv. 475.

Figur 5 Kart som viser trasé for planlagt fv. som var på høring, sammen med grense for kommuneplanens arealdel med blå linje, og forslag til kunngjøringsgrense med sort stiplet linje.

Dagens adkomst til planområdet er fra Gunnarsbovegen i sørvest, en skogsbilveg med lite trafikk. Fremtidig adkomst er planlagt fra ny fv. 475, jf. Figur 5. I planforslaget for ny fylkesvei som har vært på høring er det regulert inn to adkomster til Helle næringsområde. Ett nærme Åbelvigfjorden i form av en avkjørselsplass, og et kryss lenger nord. Endelig plassering og utforming av kryss må reguleres inn i reguleringsplanen for Helle næringsområde.

Avgrensningen for planområdet er satt for å sikre muligheten for å innarbeide buffersoner mot omgivelser og naboer, samt gi spillerom knyttet til høyder, fjernvirkning, infrastruktur, tilgjengelighet og funksjon. Endelig plangrense avklares i prosessen.

2.1.3 Beskrivelse av planområdet

Planområdet er et ubebyggt lett kupert naturområde med knauser og koller, der mesteparten av terrenget ligger mellom kote + 30-+50 moh i Helle 1 området, og mellom 60-90 moh i Helle 2 området, jf. 3D bilde i Figur 6. Det er topper innenfor området mot øst som ligger på nærmere 100 moh. Det er mindre daldrag mellom toppene, og flere myrer av ulik utstrekning. Store deler av skogen i området er avvirket siste årene, jf. Figur 6.

I nordvest ligger de to mindre tjernene Baffeltjern og Gunnarsbotjønn, og gårdene på Nasland og Gunnarsbu. Både gårdene og tjernene ligger utenfor planområdet. Trasé for ny fylkesvei er planlagt i områdene lengst vest i planområde for Helle, og vil ligge mellom næringsområdet og gårdene. Gunnarsbotjønn vil også ligge sør for planlagt fylkesvei.

I sørøst går Åbelvigfjorden, der terrenget går bratt ned mot sjøen, og utilgjengelig for ferdsel. Det planlegges i utgangspunktet ingen tiltak i denne sonen i reguleringsplanen for Helle næringsområde, med unntak av eventuelle stier og tiltak knyttet til friluftsliv. Tilførselsveien til Eydehavn vil krysse dette området over Åbelvigfjorden.

Figur 6 3D bilde av området: 3D: <https://www.google.com/maps>

Det er ingen boligområder som grenser direkte inn til området, med unntak av gårdene på Gunnarbu og Nasland. Det er over 300 m til nærmeste bolig på Helleheia, og planlagt ny fv. 475 vil ligge mellom næringsområdet og boligområdet. Det er også lite bebyggelse på østsiden av Åbelvigfjorden.

Området benyttes noe til friluftsliv og rekreasjon i hovedsak av beboere i lokalområdet. Det er både stier og tråkk innenfor planområdet, og skogsbilveiene er fine turveger som er tilgjengelige for flere. Deler av området benyttes i dag til beite for storfe.

2.2 Planforslaget – planlagt bebyggelse, anlegg og andre tiltak

Planforslaget skal legge til rette for at det skal kunne etableres større næringsbygg innenfor området med tilhørende arealer for interne adkomstveier, parkeringsplasser, lagringsområder, blå/grønne strukturer m.m. Det er ønskelig med en plan der det kan oppføres bygningsmasse med ulikt fotavtrykk da det må være fleksibilitet i forhold til virksomheter som kan bli etablert i området.

Det er jobbet litt ulikt i de to planområdene for Helle 1 og Helle 2 frem til nå. Helle 1 har sett på planeringshøyder, hoved adkomstveg gjennom området og avgrensning mot tilgrensede områder, men ikke på bygg. Helle 2 har også sett på og utarbeidet mulighetsstudie som viser illustrasjoner av internveier og plassering av bygningsmasse. Disse prosessene blir nå samkjørt, og det vil kunne bli justering på de løsningene det tidligere er sett på.

Terrenget stiger fra vest mot øst, og det vil være en høydeforskjell på planeringsnivåene innenfor planområdet. Mellom tidligere avgrensning på Helle 1 og Helle 2 kan det bli mellom 10-20 m høydeforskjell, men dette vil det bli sett nærmere på i videre planprosess. I tidligere Helle 2 området vil det også kunne bli høydeforskjell mellom de ulike byggeområdene på det meste på mellom 10-20 m. En vil i utgangspunktet etterstrebe massebalanse innenfor planområdet, men om dette er mulig å oppnå må videre arbeid med planeringshøyder avklare.

Det vil bli regulert inn en hovedadkomstvei fra planlagt ny fv. 475 gjennom planområdet. Foreløpige vurderinger er at denne skal stige slakt gjennom tidligere Helle 1, for deretter å stige mer frem til byggeområder i tidligere Helle 2. En vil vurdere hvor hensiktsmessig det vil være å regulere inn andre interne veger internt i byggeområdene, da dette kan være vanskelig å detaljere siden det vil være uavklart hvilke virksomheter som vil etablere seg i områdene, og hvor store arealer de vil ha behov for. Nærmere tomteinndeling og avkjørsler til de enkelte tomtene må avklares gjennom byggesaksbehandling, da dette ikke er kjent på nåværende tidspunkt.

Det vil bli behov for å etablere en ny større trafo i området, og endelig plassering av denne vil bli avklart i løpet av planprosessen. Annen nødvendig infrastruktur kan også bli aktuelt å regulere inn.

Detaljeringsgraden i planområdet må vurderes nøye i planprosessen, slik at områdene ikke detaljeres unødvendig. De må likevel detaljeres tilstrekkelig til å kunne vurdere konsekvensene av planen.

2.3 Influensområder

Avgrensning av influensområdene vil variere avhengig av fagtema. Influensområdene vil bli vurdert og avklart i første fase av utredningene, når en deler inn områder innenfor hvert enkelt fagtema i delområder og setter verdi på delområdene.

Begrunnelse for avgrensning av influensområdene for de ulike fagtema vil fremgå av konsekvensutredningen.

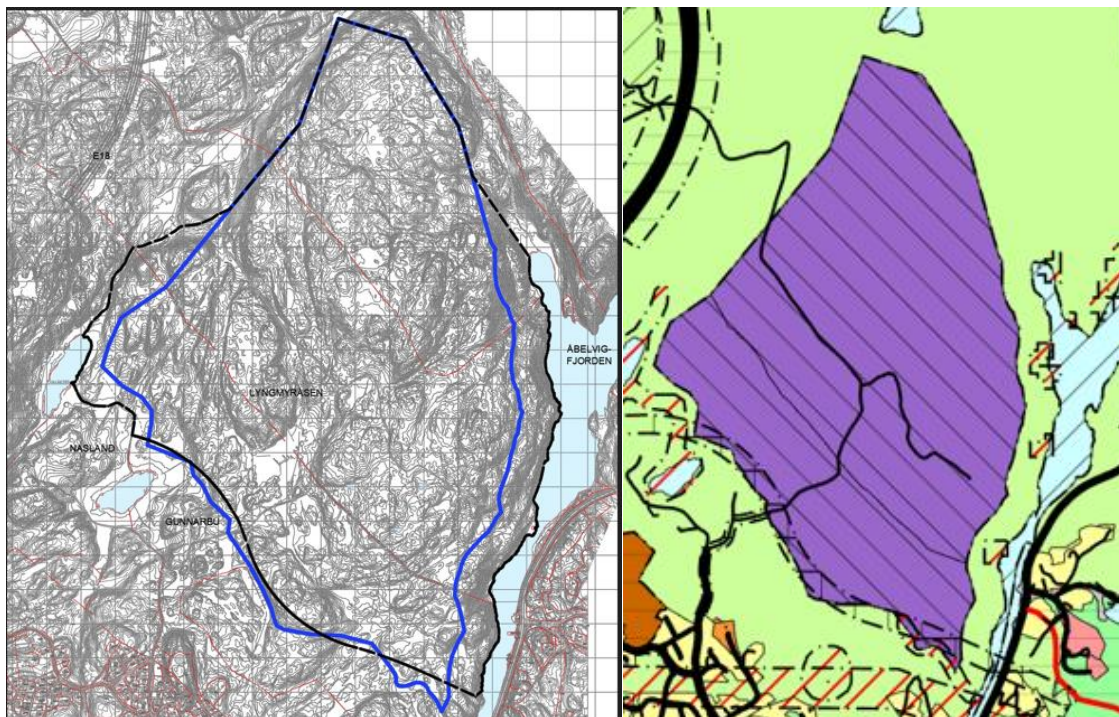
2.4 Utbyggingsalternativer

Kommunen har sammen med andre private og offentlige aktører de siste årene jobbet svært aktivt med tilrettelegging for utvikling av batterisatsingen i kommunen og regionen. I kommunens planer er dette innarbeidet bl.a. i kommuneplanens arealdel ved at det er avsatt større næringsområder i områdene som går under fellesbenevnelsen Eyde Material Park. Det er derfor en tydelig føring på at det skal satses på en stor utvikling og tilrettelegging av industriområder knyttet til batteriverdikjeden. Samtidig som det er fattet vedtak om dette, er det også føringer i bestemmelsene til kommuneplanen som utfordrer og kan være direkte i strid med ønske om en stor industrisatsing i tilknytning til batteriverdikjeden. Dette går på ivaretagelse av naturområder, nærhet til 100-metersbeltet til sjø, mv. Dette er også nedfelt i andre kommunale planer som kommuneplanens samfunnsdel, som baserer seg på 10 av FN's bærekraftsmål og andre kommunedelplaner og temaplaner.

På denne bakgrunn er det utarbeidet to ulike utbyggingsalternativ som vil synliggjøre konsekvensene av disse motstridende interessene. En anser begge alternativene som realistiske og relevante alternativer i forhold til kommunens føringer i kommunale planer.

2.4.1 Alternativ 1:

Alternativ 1 er full utbygging innenfor formålene som er avsatt til næringsområder på kommuneplanens arealdel, jf. Figur 7. Dette innebærer både at byggeområdene utnyttes fullt ut, og at det hjemles en høy grad av utnyttning og høyder på bebyggelsen innenfor områdene. Det må være svært høy verdi og store konsekvenser for fagtema dersom disse skal hensyntas. Selv om det er store konsekvenser for noen tema, kan det også bli aktuelt å ikke hensyn ta disse interessene, da det kan være andre vurderinger som veier tyngre. Vurderingen er at utbygging av industriformål trolig vil innebære konsekvenser av ulike grad for de fleste tema som skal konsekvens utredes, og at ivaretagelse av f.eks. naturtyper eller kulturminner uansett vil bli så forringet at det kan være lite hensiktsmessig å ivareta de. I forhold til et bærekraftperspektiv og arealøkonomisering vil det i denne sammenheng være en riktigere arealbruk å utnytte byggeområdene fullt ut, istedenfor å ivareta noen interesser som uansett kan bli forringet. Bakgrunnen for at dette er et relevant og realistisk alternativ er den svært gunstige lokaliseringen både i forhold til tomten for Morrow Batteries, og beliggenheten mellom Arendal Havn på Eydehavn og E-18. Det kan derfor være et bedre alternativ å utnytte arealene innenfor dette næringsområdet fullt ut, enn å regulere inn nye industriområder andre steder i kommunen.

Figur 7 Kart som viser forslag til kunngjøringsgrense og linje for byggeområder i kommuneplanens arealdel, og utsnitt av kommuneplanens arealdel.

2.4.2 Alternativ 2:

Utbyggingsalternativ 2 skal søke å unngå svært alvorlige konsekvenser for ulike interesser, ved å forsøke å hensynta disse interessene, eller sikre avbøtende tiltak eller skadereduserende tiltak. Alternativ 2 skal i større grad vurderer og hensynta ivaretagelse av naturmangfold, kulturminner, landskapsvirkning, friluftsinnteresser mv. dersom konsekvensene for disse interessene blir svært alvorlige. Det er konsekvensgraden som blir avgjørende, noe som innebærer at der konsekvensene blir vurdert som ubetydelig/små vil en ikke hensynta disse interessene i stor grad.

Den videre planprosessen vil avklare nærmere vurderinger knyttet til alternativ 2, både når det gjelder utstrekning av byggeområdene, konkrete føringer for utbyggingen som maks bygningshøyde i ulike områder, buffersoner i randsoner og mellom byggeområdene, innregulering av hensynssoner for å ivareta ulike interesser mv. Det er derfor ikke tegnet ut en konkret løsning for alternativ 2 i denne fasen, da det er verdi og påvirkning av de ulike interessene som vil vise hvordan en løsning kan bli som en vurderer konsekvenser for.

I det endelige planforslaget med konsekvensutredning vil både alternativ 1 og alternativ 2 illustreres, slik at konsekvensene ved de to alternativene blir tydelige og etterprøvbare.

2.5 Nullalternativet

Planområdet er i dag et naturområde uten bebyggelse, med noen stier og tråkk. Det er en del skog i området, mens en god del er avvirket. Det er skogsbilveier gjennom området, men ellers ingen infrastrukturtiltak. Området er noe i bruk til friluftsområde i lokal sammenheng.

Området er uregulert, men avsatt som næringsområde på kommuneplanens arealdel (KPA). I tidligere versjon av veileder M-1941 fra Miljødirektoratet ble det vist til at selv om området var avsatt til utbyggingsformål i kommuneplanens arealdel, var det sjeldent relevant å legge kommuneplan til grunn ved vurdering av nullalternativet. Dette er endret i gjeldende versjon av veilederen. Der fremkommer det i kap. 1.1.1 at områder som er blitt avsatt i KPA og som det er grunn til å tro vil bli gjennomført bør legges inn i nullalternativet. Reguleringsplan for Eyde Energipark ble vedtatt i 2022, og første gigafabrikken til Morrow Batteries er under utbygging. Ny fv. 475 til Eydehavn er under regulering, og det er klare føringer og vedtak på at en skal etablere næringsområder i Eyde Material Park. Siden det er avsatt næringsformål i Helle næringsområde på kommuneplankartet som ble vedtatt i 2023, legger en til grunn at dette er et område ønskes utbygget, og dette innarbeides i 0-alternativet. Konsekvenser vurderes dermed opp mot at området er avsatt som byggeområde på overordnet plan.

Dersom tiltak som planforslaget legger opp til ikke gjennomføres, vil miljøtilstanden innenfor planområdet i stor grad forventes å opprettholdes som i dag. Det vil bli lite endring knyttet til naturmangfold, landskap, kulturmiljø, friluftsliv og klimagassutslipp innenfor planområdet da det ikke vil bli gjennomført noen tiltak i området. Vannmiljø vil i hovedsak ikke bli endret, og det blir ikke noe støy. Beskrivelse av dagens situasjon, herunder miljøtilstand beskrives nærmere i kap. 5 under hvert enkelt fagtema.

3. Gjeldende planer, retningslinjer og føringer

3.1 Nasjonale mål, lover og forskrifter

3.1.1 Nasjonale mål

Overordnede politiske mål omtalt i stortingsmeldinger, handlingsplaner, direktiver og konvensjoner skal legges til grunn ved planleggingen. Dette gjelder blant annet mål om redusert klimautslipp, redusert transportbehov, estetiske hensyn til landskapet, alle skal ha muligheter for friluftsliv, sikring av biologisk mangfold, sikring av et representativt utvalg av kulturminner og kulturmiljøer, redusert omdisponering av de mest verdifulle jordbruksressursene, tilgjengelighet for alle, nasjonale mål om ivaretagelse av strandsonen mv.

3.1.2 Lover og forskrifter

I tillegg til plan- og bygningslovens (pbl) og forskrift om konsekvensutredning vil planforslaget måtte forholde seg til en rekke sektorlover (f. eks naturmangfoldloven, kulturminneloven, forurensningsloven, mineralloven mv) som har bestemmelser om disponering av arealer og naturressurser.

3.1.3 Universell utforming

Universell utforming er nedfelt i formålsparagrafen til plan- og bygningsloven av 2008. Prinsippet er at universell utforming skal ivaretas i planleggingen og kravene til det enkelte byggetiltak. I teknisk forskrift til plan- og bygningsloven og veileder til teknisk forskrift er krav og løsninger nærmere nedfelt og beskrevet. Universell utforming er videre innarbeidet i bl.a. diskriminerings- og tilgjengelighetsloven, friluftsløven og lov om offentlige anskaffelser.

En mye brukt definisjon av universell utforming er følgende: «Universell utforming betyr at Produkter, byggverk og uteområder som er i alminnelig bruk, skal utformes på en slik måte at alle mennesker skal kunne bruke dem på en likestilt måte så langt det er mulig uten spesielle tilpasninger eller hjelpemidler.»

3.2 Statlige planretningslinjer/rammer/føringer

Følgende statlige planretningslinjer, rikspolitiske retningslinjer og andre retningslinjer kommer til anvendelse:

3.2.1 Retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging T-1442

Retningslinjen skal legges til grunn ved planlegging. Retningslinjen anbefaler utarbeidelse av to støysoner rundt viktige støykilder, en rød og en gul sone.

3.2.2 Retningslinje for behandling av luftkvalitet i arealplanlegging (T-1520/2012)

Hensikten med retningslinjen er å forebygge helseeffekter av luftforurensninger gjennom god arealplanlegging. Retningslinjen har ikke status som en statlig planretningslinje etter plan- og bygningslovens § 6-2. Anbefalingene i retningslinjen er veiledende. Retningslinjen skal legges til grunn ved etablering av ny virksomhet som vil medføre vesentlig økning i luftforurensningen.

3.2.3 Statlige planretningslinjer for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging

Hensikten med planretningslinjene er å fremme samfunnsøkonomisk effektiv ressursutnyttelse, god trafiksikkerhet og effektiv trafikkavvikling. Utbyggingsmønstre og transportsystem bør legge til rette for klima- og miljøvennlige transportformer.

3.2.4 Statlige planretningslinje for klima- og energiplanlegging og klimatilpasing

Kommunene, fylkeskommunene og staten skal gjennom planlegging og øvrig myndighets- og virksomhetsutøvelse stimulere til, og bidra til reduksjon av klimagassutslipp, samt økt miljøvennlig energiomlegging. Planleggingen skal også bidra til at samfunnet forberedes på og tilpasses klimaendringene (klimatilpasning).

Formålet med disse statlige planretningslinjene er å:

- sikre at kommunene og fylkeskommunene prioriterer arbeidet med å redusere klimagassutslipp, og bidra til at klimatilpasning ivaretas som hensyn i planlegging etter plan- og bygningsloven.
- sikre mer effektiv energibruk og miljøvennlig energiomlegging i kommunene.
- sikre at kommunene bruker et bredt spekter av sine roller og virkemidler i arbeidet med reduksjon av klimagassutslipp og klimatilpasning, og bidra til avveining og samordning når utslippsreduksjon og klimatilpasning berører eller kommer i konflikt med andre hensyn eller interesser.

3.2.5 Statlige planretningslinjer for differensiert forvaltning av 100-metersbeltet langs sjøen

Formålet med retningslinjene er å tydeliggjøre nasjonal arealpolitikk i 100-metersbeltet langs sjøen. Målet er å ivareta allmenne interesser og unngå uheldig bygging langs sjøen, jfr. forbudet mot tiltak i 100-metersbeltet langs sjøen i § 1-8 i plan- og bygningsloven av 27. juni 2008 nr. 71 (plan- og bygningsloven). Strandsoneforvaltningen skal bidra til en bærekraftig utvikling i tråd med FNs bærekraftsmål. I kap. 9 i planretningslinjen blir det gitt egne retningslinjer til bl.a. kystkommunene i Agder.

Det følger av retningslinjene at det skal foreligge reguleringsplan for større utbygginger.

3.2.6 Rikspolitiske retningslinjer for barn og unge i planleggingen

Formålet med rikspolitiske retningslinjer for barn og unge i planleggingen er å:

- a) Synliggjøre og styrke barn og unges interesser i all planlegging og byggesaksbehandling etter plan- og bygningsloven.
- b) Gi kommunene bedre grunnlag for å integrere og ivareta barn og unges interesser i sin løpende planlegging og byggesaksbehandling.
- c) Gi et grunnlag for å vurdere saker der barn og unges interesser kommer i konflikt med andre hensyn/interesser.

3.2.7 Rikspolitiske retningslinjer for vernede vassdrag (1994)

Formålet med rikspolitiske retningslinjer for verna vassdrag er å:

- unngå inngrep som reduserer verdien for landskaps-bilde, naturvern, friluftsliv, vilt, fisk, kulturminner og kulturmiljø
- sikre referanseverdien i de mest urørte vassdragene
- sikre og utvikle friluftslivsverdien, særlig i områder nær befolkningskonsentrasjoner
- sikre verdien knyttet til forekomster/områder i de vernede vassdragenes nedbørfelt som det er faglig dokumentert at har betydning for vassdragets verneverdi
- sikre de vassdragsnære områdenes verdi for landbruk og reindrift mot nedbygging der disse interessene var en del av grunnlaget for vernevedtaket.

3.3 Regionale planer

3.3.1 Regionplan Agder 2030

Regionalplan Agder 2030 ble vedtatt høsten 2019. Planen har fokus på bl.a. verdiskaping og bærekraft, klimautslipp, næringsutvikling og samarbeid om nye arbeidsplasser.

3.3.2 Areal og transportplan Arendalsregionen (ATP Arendalsregionen)

ATP Arendalsregionen skal legge felles og langsiktige rammer for bolig-, areal- og transportutviklingen i Arendalsregionen i et 2040-perspektiv, dvs. for de fire kommunene Arendal, Grimstad, Froland og Tvedestrand.

Målet er en samfunnsutvikling som er klimavennlig, fremmer folkehelsen, bedrer trafiksikkerheten og legge til rette for god utvikling av regionens byer og tettsteder.

3.3.3 Energiplan for Agder

Fylkestingene i Aust- og Vest-Agder vedtok energiplan for Agder i 2007. Et av planens mål er å redusere utslipp av klimagasser og NOx fra transportsektoren samt sikre bærekraftig utvikling av industrien på Agder.

3.3.4 Regional plan for vannforvaltning i vannregion Agder 2016 – 2021

Formålet med vannforvaltningsplanen er å gi rammer for fastsetting av miljømål som skal sikre en mest mulig helhetlig beskyttelse og en bærekraftig bruk av vannforekomstene, i et langsiktig perspektiv. Regional plan for vannforvaltning i vannregion Agder sitt formål er å bedre tilstanden for naturen i alle vannforekomster, og prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8 - 12, om bærekraftig bruk er ivaretatt. Miljømålet for naturlige vannforekomster av overflatevann (elver, innsjøer og kystvann) er at de skal ha minst god økologisk og kjemisk tilstand innen 2021.

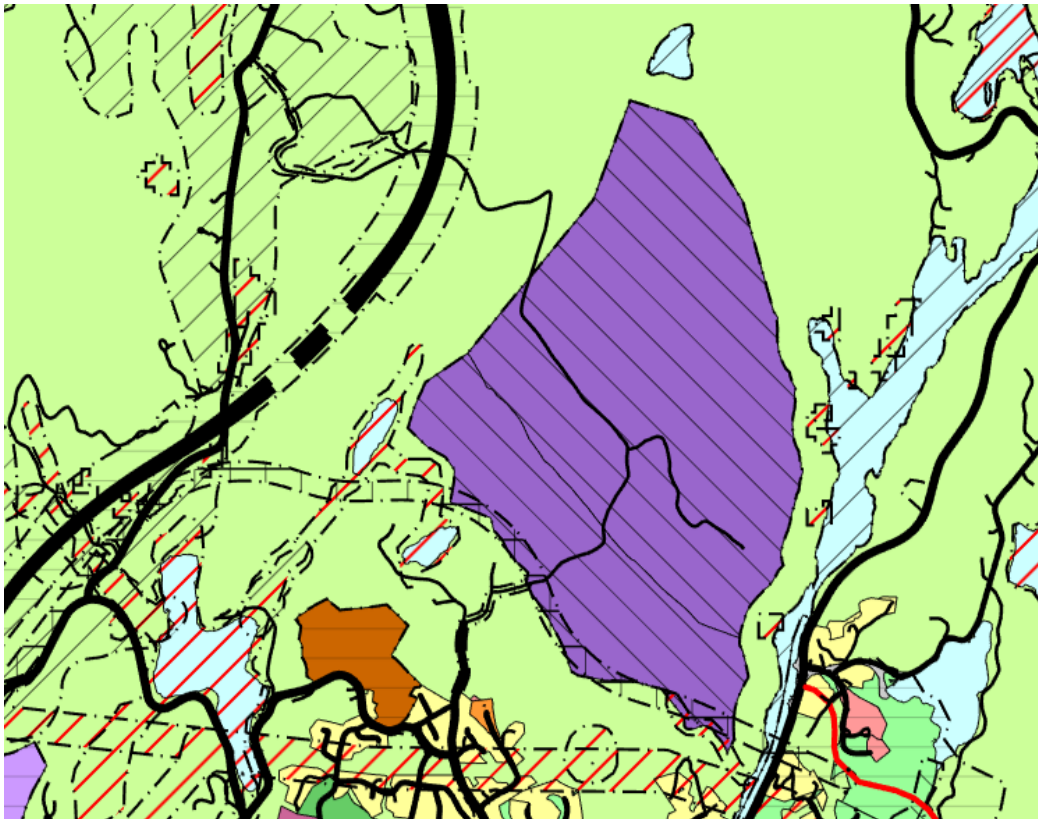
3.4 Kommunale planer

3.4.1 Kommuneplanens arealdel

Områdene som planlegges regulert til industri og lager er avsatt til næringsformål på kommuneplanens arealdel som ble vedtatt i Arendal bystyre 27.04.23, jf, Figur 8. I tillegg er områdene avsatt med hensynssone H- 810_5, gjennomføringssone-krav om felles planlegging. I bestemmelsene til hensynssonen står det at «*området skal undergis felles planlegging for å komme fram til gode løsninger med hensyn til lokalisering av utbyggingstiltak, vei, vann- og avløpsordninger*».

Planlagt ny fv. 475 frem til Åbelvigfjorden er planlagt langs vestre del av næringsområde, delvis inn på avsatt næringsområde på kommuneplanens arealdel. Traséen er avsatt med båndleggingssone H710_2, båndlegging for regulering, jf. Figur 8.

Forslag til kunngjøringsgrense strekker seg utover områder avsatt til næringsformål på kommuneplanens arealdel, jf. Figur 7. Her vises avgrensning av byggeområder på kommuneplanens arealdel med blå linje, og forslag til kunngjøringsgrense med sort stiplede linje. Forslag til avgrensning av planområde er omtalt i kap. 2.

Figur 8 Utsnitt av gjeldende kommuneplankart, med avgrensning av Helle næringsområde vist med lilla.

I kap. 10 i reguleringsbestemmelsene til kommuneplanens arealdel er det tatt inn forhold som skal avklares og belyses i reguleringsplaner, og konkrete føringer for særskilte områder.

Følgende føringer er tatt inn for Helle næringsområde:

- *Området forbeholdes næringsetableringer tilknyttet batteriverdikjeden.*
- *Felles regulering: For å kunne vurdere området i en helhet skal det lages en felles reguleringsplan for hele næringsområdet, inkludert aktuelle grønne randsoner.*
- *Før reguleringsplanen kan vedtas skal reguleringsplan for fylkesvei Neskilan – Eyde være vedtatt.*
- *Det må anlegges en atkomstvei før næringsområdet etableres eller tas i bruk. Atkomstvei fra Gunnarsbovei er ikke egnet for næringstransport eller omfattende trafikk av anleggsmaskiner.*
- *Trinnvis utbygging: I reguleringsplanen skal det vurderes rekkefølgekrav om en trinnvis utvikling, hvor området deles inn i flere utbyggingstrinn, og hvor det stilles krav om %-vis ferdigstilling av trinn 1 før neste trinn kan starte. Formålet med dette er å redusere negative konsekvenser for natur, landskap og friluftsliv.*
- *Neskilen/Åbelvigfjorden: I plankartet er det vist en 100 meter bred grønn buffer mot vassdraget. I reguleringsplanen må det settes en større grønn sone mot vassdraget for å sikre hensyn til landskap, støy, natur, viltinteresser og friluftsliv.*
- *Natur: Naturverdiene og myrområdene i området skal i størst mulig grad hensyntas. Det må sikres rause og grønne korridorer for å begrense den negative effekten for naturmangfold. Det skal vurderes vern (etter naturmangfoldloven) av tilgrensende naturområder. Det skal identifiseres og sikres gjennomført avbøtende tiltak for naturmiljøet.*
- *Overvann og vassdrag: Overvann skal fordrøyes og ellers håndteres lokalt innenfor planområdet. Området skal dreneres slik at eksisterende vannveier ikke endres. Det skal i midlertidig ikke tilføres mer vann til disse. Vassdrag nedstrøms planområdet skal etter utbygging ikke påføres større overvannsbelastning og miljøpåvirkning enn slik situasjonen var før utbygging. Det skal vurderes å opprette et bekkenotat som*

skal sikre at hensyn til vassdrag og bekker ivaretas i planfase, utbyggingsfase og permanent fase.

- Det må gjennomføres kartlegging av sulfidholdig grunn.
- Friluftsliv: Eksisterende hovedstier i området ønskes ivaretatt, særlig gjelder dette den gamle lysløypa. Dersom disse berøres eller reduseres i verdi skal det som avbøtende tiltak reguleres en sti/enkel turvei rundt næringsområdet. Stien skal gå vest for Åbelvigfjorden, nord for næringsområdet, og så følge grøntdraget i vest slik at det dannes en rundløype. Adkomst til løypa skal være lett tilgjengelig for allmennheten. Det må også sikres at den gamle lysløypa får en rundløypefunksjon som i dag, dersom den nordligste traseen ikke kan beholdes.
- Sosial bærekraft: Det skal vurderes om det kan settes av areal innenfor eller i tilgrensende områder til frivillige lag og foreninger.

Planforslaget skal beskrive hvordan føringene er ivaretatt i de aktuelle utredningene. Der hvor det ikke er anbefalt å følge føringene skal det begrunnes hvorfor de ikke er fulgt opp.

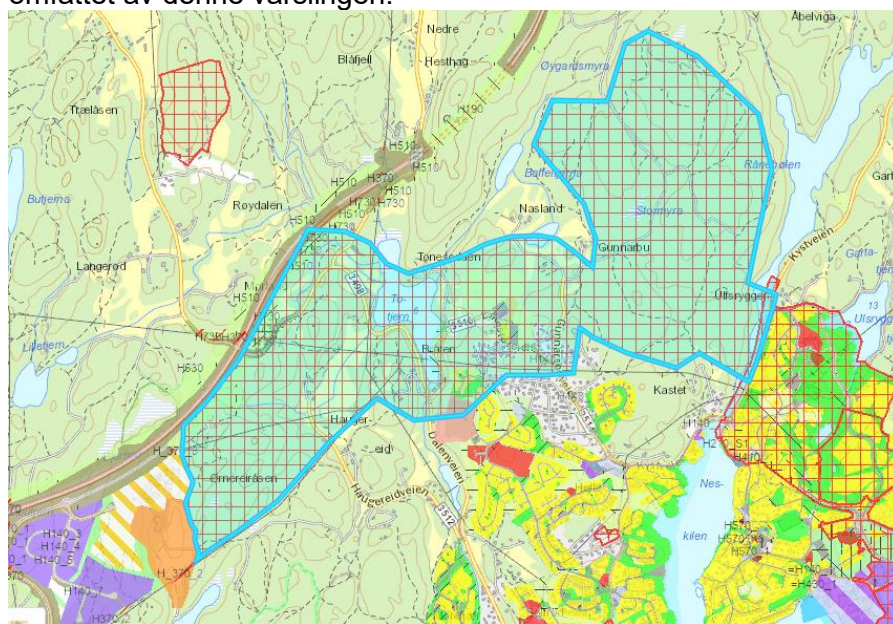
3.4.2 Kommuneplanens samfunnsdel

Kommuneplanens samfunnsdel for Arendal 2020-2030 fokuserer på 10 av FN's bærekraftsmål, og har utarbeidet visjoner og strategier for hvert av målene på bakgrunn av at disse ti målene både er en utfordring for kommunen å nå, men også gir store muligheter for kommunen. De mest aktuelle bærekraftsmålene for planforslaget for Helle næringsområde er:

- God helse
- God utdanning
- Anstendig arbeid og økonomisk vekst
- Bærekraftige byer og samfunn
- Stoppe klimaendringene
- Samarbeid for å nå målene

3.4.3 Reguleringsplaner

Det ble varslet oppstart av områdeplan for Arendal næringspark øst, med vegforbindelse til Neskil, Eydehavn, 10.07.2020, jf. Figur 9. Planområdet for Helle næringsområde var bl.a. omfattet av denne varslingen.

Figur 9 Avgrensning av kunngjort områdeplan for Arendal næringspark øst, med forbindelse til Neskil, vist med blå skravur. Kart: <https://karttjenester.ikt-agder.no>

Innenfor dette arealet er det i etterkant skilt ut 3 egne reguleringsplaner. Dette gjelder områdeplanen for Eyde energipark, som ble vedtatt 03.03.22, hvor gigafabrikken til Morrow Batteries er under utbygging. Den andre planen er reguleringsplan for ny vei fv 475 fra Eyde energipark-Neskilen ble varslet igangsatt 13.01.21, og har vært på offentlig ettersyn våren 2023. Vegrasé som var på offentlig ettersyn går gjennom vestre del av Helle næringsområde, og delvis innenfor arealer som er avsatt til næringsområde på kommuneplanens arealdel, jf. Figur 5. Foreløpig er kunngjøringsgrensen for Helle næringsområde lagt i linjen for annen veggrunn i reguleringsplan for fv. 475 som har vært på høring, men vil bli tilpasset endelig trasé for reguleringsplan for fv 475. Den siste planen innenfor området som ble varslet igangsatt i 2020 er Helle næringsområde.

Nord for E-18 er det et pågående planarbeid for næringsområdet *Eyde Material Park, Longum nord*. Planarbeidet ble igangsatt 25.05.23, og det er utarbeidet et planforslag for området, som nylig er lagt ut på offentlig ettersyn.

Reguleringsplan for Eydehavn havne- og industriområde har vært på høring frem til 30.10.23. Det er en gjeldende reguleringsplan for havna, men formålet med planen er å legge til rette for en utvikling som bedre imøtekommer utviklingen av Eyde Material Park, siden svært mye av godstransporten er planlagt sjøveien. Det planlegges bl.a. for nye kaifronter.

3.4.4 Andre kommunale planer

Kommunen har flere kommunedelplaner, handlingsplaner, tiltaksplaner og strategiplaner som er aktuelle og relevante for reguleringsplanprosessen. Under er en opplisting av noen aktuelle kommunale planer/strategier som er vedtatt eller i prosess:

Kommunedelplaner:

- Grønnstruktur – kommunedelplan
- Klima- og energi – kommunedelplan
- Kulturminner – kommunedelplan
- Landbruksplan – kommunedelplan
- Sykkeltrafikk i Arendal – kommunedelplan

Strategier:

- Næringsarealstrategi 2017-2030
- Planstrategi

Handlingsplaner:

- Klima- og energi – handlingsplan 2019 – 2023
- Næringspolitisk handlingsplan

Aktuelle planer og strategier vil bli omtalt nærmere under relevante fagutredninger i konsekvensutredningen og planbeskrivelsen.

4. Utredningsmetoder og sammenstilling

4.1 Kunnskap og kildebruk

Konsekvensutredningen vil tilpasses i innhold og omfang til det aktuelle planforslaget. Utredningene vil i hovedsak basere seg på befaringer og registreringer. Eksisterende kunnskap, her under eksisterende areal- og temaplaner, nasjonale databaser, tidligere utredninger, tallmateriale og annen kartfestet informasjon vil også danne grunnlag for utredningene.

Kunnskapsgrunnlaget vil vurderes opp mot veileder M-1941, kapittel 2.1 «*Innhente kunnskap om klima- og miljøtema*» og følge krav til innhenting av kunnskap i forskrift om konsekvensutredning, kapittel 5. Dersom planarbeidet identifiserer kunnskapsmangler som er vesentlig for å vurdere planvirkning, vil det bli innhentet supplerende data.

4.2 Metode og struktur i fagutredningene

Konsekvensutredningen tar utgangspunkt i metoden som beskrives i Miljødirektoratets veileder M-1941 «*Konsekvensutredninger for klima og miljø*» for de aller fleste fagtemaene. Det er ett tema som skal konsekvensutredes etter Statens vegvesens håndbok V-712-konsekvensanalyser. En del interesser er det ikke egen KU-metodikk på, eller er tema som normal sett ikke konsekvensutredes. Det blir utarbeidet egne fagrapporter for disse temaene, basert på bl.a. ulike veiledere og føringer. I tillegg er det tema kun som blir omtalt i planbeskrivelsen.

Den overordnede metoden baseres på en seks-trinns prosedyre, men vil tilpasses for hvert fagtema:

- Steg 1: Inndeling i delområder
- Steg 2: Sette verdi i hvert delområde
- Steg 3: Vurdere påvirkning for hvert delområde
- Steg 4: Vurdere konsekvens for hvert delområde
- Steg 5: Vurdere konsekvens for fagtemaet
- Steg 6: Sammenstille konsekvenser for alle klima- og miljøtema

5. Oversikt over tema som skal beskrives eller konsekvensutredes

5.1 Oversikt over tema som skal beskrives eller konsekvensutredes

Oversikt over fagtema som skal utredes og beskrives fremgår av tab.1, og hvilke metoder som er tenkt benyttet, jf. KU-forskriften § 14, punkt b. I kap. 5.3-5.1 gis en nærmere beskrivelse av hvert enkelt fagtema og metoden som skal legges til grunn for utredningene.

Utredningene skal gi nødvendig beslutningsgrunnlag for å ta stilling til planforslaget. Konsekvensene planforslaget vil gi for de ulike utrednings temaene skal sammenlignes med 0-alternativet for å vurdere virkning og omfang.

Følgende tema skal beskrives eller konsekvensutredes:

Tema	Utredes i henhold til M-1941	Utredes i henhold til SVV håndbok 712	Egen rapport	Redegjøres for i planbeskrivelsen
Naturmangfold	x			
Vannmiljø	x			
Landskap	x			
Kulturmiljø	x			
Friluftsliv	x			
Forurensning: Grunn – sulfid Støy	x			
Klimagassutslipp	x			
Naturressurser – landbruk og skogbruk		x		
Mobilitetsplan			x	
ROS-analyse, herunder geotekniske forhold			x	
VA-rammeplan, herunder overvann			x	
Bærekraftanalyse			x	
Næringsinteresser				x
Ringvirkninger				x
Energi				x
Barn- og unges interesser				x
Nærmiljø				x
Folkehelse				x
Strandsonevern				x

Tab. 1 Oversikt over fagtema som skal utredes og beskrives.

5.2 Problemstillinger som må belyses for hvert fagtema

- Beskrivelse av 0-alternativet
- Omfangsvurdering som innebærer en evaluering av hvor store endringer og inngrep som kan forventes som følge av tiltaket
- Konsekvensvurdering: en samlet vurdering av forholdet mellom verdiene som er i planområdet og omfanget av inngrepet
- Mulige avbøtende tiltak, bl.a. klare føringer i planbestemmelsene og formålsområder/hensynssoner i plankart

5.3 Utredningstema etter håndbok M-1941

Flere av fagtemaene ble grundig redegjort for i planinitiativet som ble sendt inn til kommunen 14.11.23. I oppstartsmøte med kommunen som ble avholdt 21.11.23 kom det ikke frem noen kommentarer til tema som var beskrevet. På denne bakgrunn er mye av beskrivelsene til flere av fagtemaene hentet direkte fra planinitiativet.

5.3.1 Naturmangfold

Kort om utredningstemaet

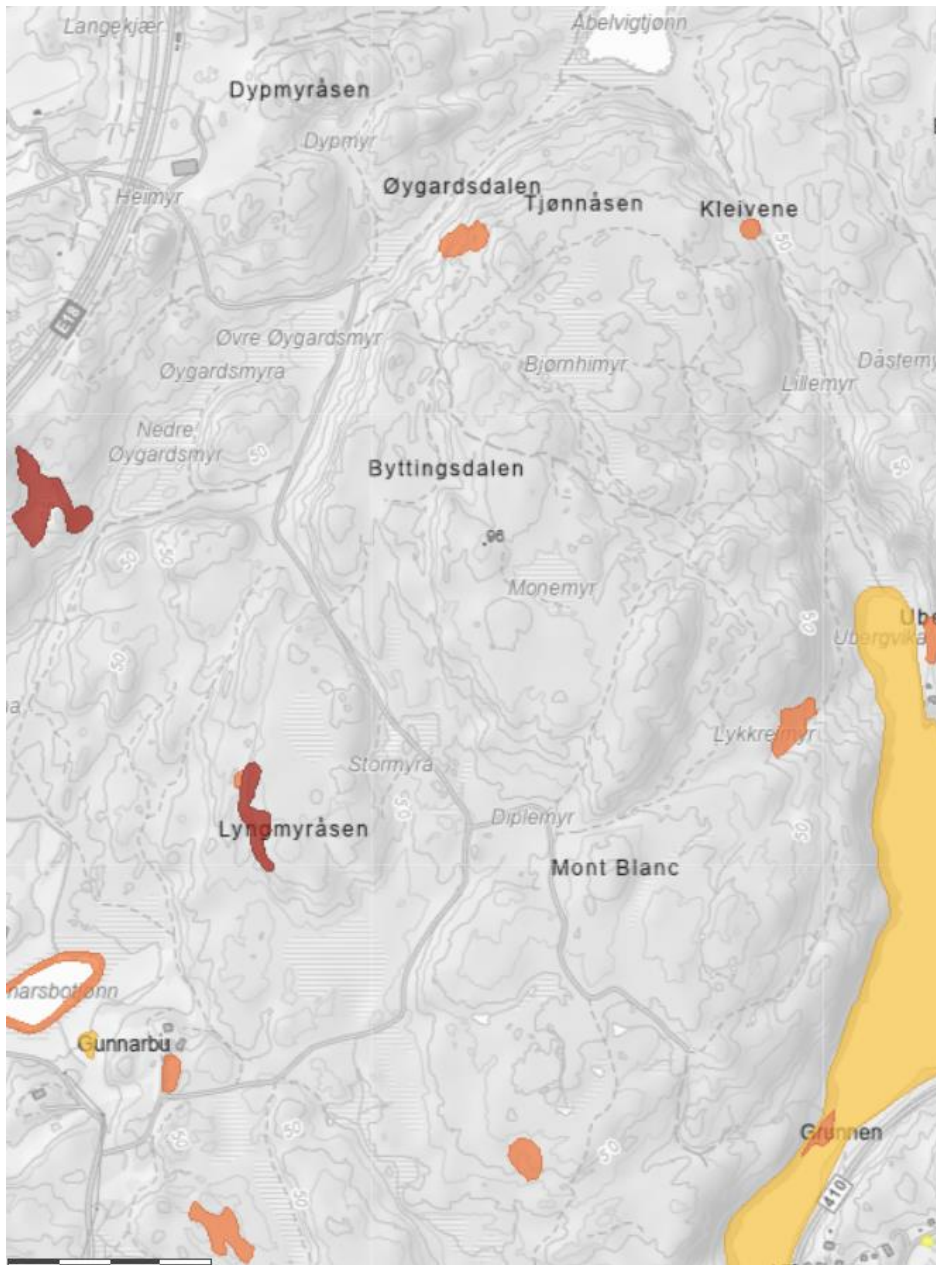
Naturmangfold defineres i Naturmangfoldloven som «*biologisk mangfold, landskapsmessig mangfold og geologisk mangfold som ikke i det alt vesentlige er et resultat av menneskers påvirkning*».

I veileder M-1941 er naturmangfold inndelt i følgende verdikategorier:

- Landskapsøkologiske funksjonsområder
- Verneområder
- Naturtyper
- Arter og økologiske funksjonsområder
- Geologisk arv (både på naturtypenivå og landskap)
- Landskapstema ellers som sorterer inn under naturmangfoldtema (landskapstema som ikke omhandler for eksempel kulturmiljø)
- Naturmangfold og organismers livsbetingelser i vann (kartlegges ved å dele inn i vannforekomster, karakterisering og klassifisering etter vannforskriften, eller beskrives gjennom Natur i Norge NiN)

Kort om dagens situasjon

Det er gjort naturtypekartlegging i planområdet etter Miljødirektorates kartleggingsinstruks (NiN 2.0), jf. Figur 10. Det er tre registreringer innenfor Helle 1, hvorav to registreringer ligger rett ved siden av hverandre på vestsiden av Lyngmyråsen, og tre registreringer i Helle 2 området. Naturtypene er edellauvskog, naturskog, gammel furuskog og hule eiker. Naturtypene er av ulik verdi, men det er kun 1 registrering med KU-verdi, svært stor verdi. Naturskog som er registrert med KU-verdi, svært stor verdi vest for Nedre Øygardsmyr ligger utenfor planområdet. Det er også en registrering rett ved Baffeltjerna på nordsiden av tjernet i form av kalkrik helofyttsump. Det planlegges ingen tiltak i sonen rundt tjernet. Det er ingen naturvernområder eller utvalgte naturtyper innenfor områdene.

Figur 10 Kartutsnitt fra naturbase kart fra Miljødirektoratet som viser NIN-registreringene.

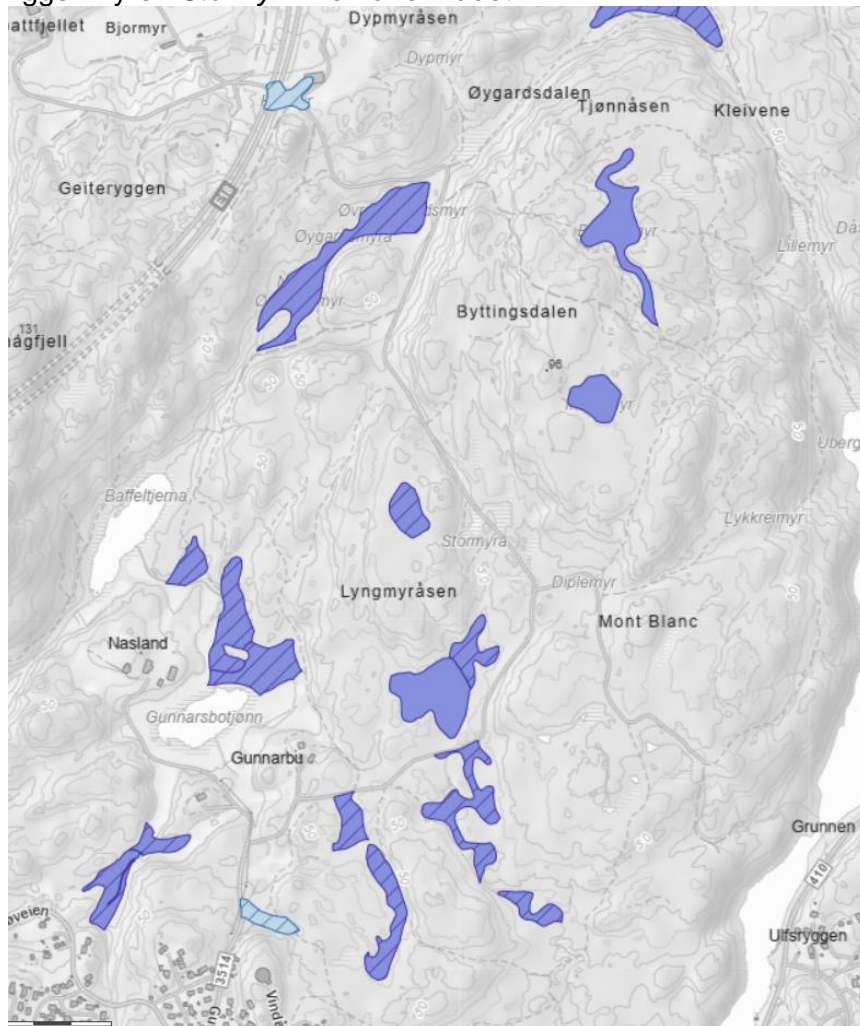
Det er registrert en art av særlig stor forvaltningsinteresse i form av grønnfink. Det er også registreringer av arter av stor forvaltningsinteresse i form av furustokkuke og lind.

Åbelvigfjorden er registrert som *marin naturtype – poller* med viktig verdi. Det planlegges ingen tiltak i strandsonen mot sjøen. LNF-formålet/grønt formål foreslås opprettholdt i området ned mot Åbelvigfjorden. Forholdet til selve Åbelvigfjorden og konsekvenser ved kryssing av denne avklares gjennom reguleringsplan for ny vei fra Eyde energipark til Neskilen.

Det er registrert fremmede arter innenfor området. Ved Åbelvigfjorden er det registrert en dielsmispel som er en karplante. Det er også registrert fagerfredløs og sprikemispel (karplante) i Helle 2 området. Rett sør for Gunnarsboveien er det registrert parkslirekne. Dette er i planlagt trasé for ny fylkesvei. De tas inn generelle bestemmelser knyttet til håndtering av fremmede arter.

Arealtypen innenfor planområdet er klassifisert som «barskog» fra lav til sær høy bonitet, og delvis myr på arealressurskart AR50. Store deler av skogen er alt avvirket siste årene.

Det er flere områder som er markert som myr, med ulike omdanningsgrad, jf. Figur 11, bl.a. ligger myren *Stormyr* innenfor området.

Figur 11 Myrinformasjon hentet fra kartløsningen til NIBIO. Kart. <https://kilden.nibio.no/>

Planens påvirkning for fagtemaet

Hele planområdet er et naturområde, og naturmangfold vil i sin helhet bli påvirket av planforslaget som har som formål å tilrettelegge for et svært stort industriområde.

Det er ikke et stort antall registreringer etter NiN-metodikken knyttet til temaet naturmangfold, og kun ett område med registrering av KU-verdi, svært stor verdi. Utredningen må avklare om det er mulig, og om en vil anbefale å ivareta det naturmangfoldet som er registrert. Konsekvenser for hjortevilt må utredes. Dette vil bli vurdert opp mot de ulike utbyggingsalternativene, og nullalternativet. Eventuelle avbøtende tiltak skal vurderes, og eventuelt knyttet reguleringsbestemmelser for.

Metode

I henhold til veileder M-1941 skal tiltaket utredes gjennom 6 steg (se pkt. 4.2). Mal for fagrapport for temaet fra Miljødirektoratet skal benyttes.

For de ulike verdikategoriene skal påvirkning vurderes etter en skala fra forbedret til sterkt forringet. Arealinngrep med direkte tap av naturverdi, samt brudd i landskapsøkologisk sammenheng, vil slå ut med større påvirkning enn indirekte virkninger. Eksempelvis kan dette være indirekte forstyrrelser av utbygging til omkringliggende naturområder.

Grunnlagsdata

Det er alt gjennomført registreringer etter Miljødirektoratets instruks. Det har i tillegg vært gjennomført nye befaringer i 2023. Det skal innhentes eksisterende kunnskap om naturmangfold i influensområde. Nasjonale databaser for naturmangfold skal sjekkes, her inngår bl.a. Artsdatabanken, Miljødirektoratets naturbase, og NIBIOs Kilden. I tillegg skal det undersøkes om det foreligger artsdata unntatt offentlighet hos Statsforvalter. Tidligere kartlegging og rapportering av naturmangfold fra influensområdet gjennomgås. Der det eksisterende kunnskapsgrunnlaget ikke er tilstrekkelig utføres ny kartlegging.

De miljørettslige prinsippene i Naturmangfoldloven (§§ 8-12; www.lovdata.no) skal ifølge loven legges til grunn både ved saksforberedelse og også som beslutningsgrunnlag i utredningssaker. Her inngår blant annet vurderinger av samlet belastning på naturmangfoldet.

5.3.2 Vannmiljø

Kort om utredningstemaet

Ifølge M-1941 er vannmiljø en samlebetegnelse for naturtyper og arter i vann og økologisk og kjemisk tilstand på vannforekomster, i henhold til vannforskriften. Med vannforekomst mener vi en avgrenset og betydelig mengde av overflatevann, som for eksempel en innsjø, magasin, elv, bekk, kanal, fjord eller kyststrekning, eller et avgrenset volum grunnvann i et eller flere grunnvannsmagasin.

Kort om dagens situasjon

Store deler av planområdet ligger innenfor verneplan for vassdrag – Molandsvassdaget. Området ligger helt i den sørvestre delen av verneplanen. Det ligger ikke noen vann/innsjøer/tjern innenfor området, men planområdet grenser til Baffeltjenna i nord. Fra Baffeltjenna til Gunarsbotjønn renner det en bekk, som er en del av vannforekomsten *Mørefjærbekken inkl. bekkfelt*.

Åbelvigfjorden ligger også innenfor verneplanen for Molandsvassdraget, og vannforekomsten Neskilen-Rånehølen. Det planlegges ingen utbyggingstiltak innenfor 100-metersbeltet til fjorden. Forholdet til strandsonen til Åbelvigfjorden, og kryssing av denne med tilførselsvei blir omhandlet i pågående planarbeid for tilførselsvei fra Eyde energipark til Neskilen.

Det er registrerte myrområder innenfor plangrensen, og det er mindre bekker som renner gjennom planområdet.

Planens påvirkning for fagtemaet

Planforslaget vil få konsekvenser for temaet vannmiljø ved at det planlegges utbygging i områder med resipienter og vannforekomster som vil bli berørt av utbyggingen. Det vil bli både nedbygging og inngrep i vannforekomster. Det er ikke kjent hvilken type virksomheter som vil etablere seg i området. Konkrete vurderinger knyttet til utslipp fra virksomheter vil derfor ikke kunne angis.

Overvannshåndtering vil få stort fokus i planforslaget, og løsninger knyttet til dette tema blir vurdert og beskrevet i VA-rammeplan. Løsninger for overvannshåndtering må ses i sammenheng med temaet vannmiljø. Løsninger og avbøtende tiltak må beskrives, og også sikres gjennom reguleringsbestemmelser.

Konsekvenser for det verna vassdraget Molandsvassdraget må redegjøres for iht. verneplanen.

Det skal vurderes og beskrives hvordan planen vil virke inn på økologisk og kjemisk tilstand i vannforekomster.

Planforslagets konsekvenser knyttet til temaet vannmiljø vil bli vurdert opp mot de ulike utbyggingsalternativene og nullalternativet. Eventuelle avbøtende tiltak skal vurderes, og det må eventuelt reguleres inn hensynssoner og knyttes reguleringsbestemmelser knyttet til valgte løsninger. Formål og byggegrense til vann og vassdrag reguleres inn på plankartet.

Metode

I henhold til veileder M-1941 skal tiltaket utredes gjennom 6 steg (se pkt. 4.2). Mal for fagrapport for temaet fra Miljødirektoratet skal benyttes.

Det skal innhentes data for kjemisk og økologisk tilstand i vannforekomster innenfor influensområdet. Planen skal vurderes i forhold til miljøkravene i vannforskriften, og spesielt om vilkårene i §12 *Ny aktivitet eller ny inngrep* oppfylles.

Kravene til vannmiljø i vannforskriften innebærer:

- å unngå å forringe tilstanden
- ta spesielle hensyn til beskyttede områder

Påvirkning på økologisk tilstand i vannforekomster vil også inngå som del av konsekvensvurdering innenfor tema naturmangfold.

Verdien av vann lar seg vanskelig uttrykke i en standard verdi, påvirkning, konsekvens-tilnærming som de øvrige miljøtema. Vannmiljø har en funksjon og verdi under flere miljøtema, herav naturmangfold, forurensning og klimaendringer.

Eksisterende grunnlagsdata

Følgende databaser vil bli benyttet: vannmiljø (miljødirektoratet.no), vannportalen og Vann-Nett Portalen, samt databaser som er samlet i økologiske grunnkart.

5.3.3 Landskap

Kort om utredningstemaet

Fagtema landskap inkluderer et tverrfaglig sett av utredningstema innenfor naturgeografi, kulturhistorie og romlig-visuelle kvaliteter, nærmere beskrevet i veileder M-1941.

Utredningsområdet for landskap omfatter arealet som berøres av de konkrete, fysiske landskapsendringene som planlegges eller kan forventes, samt øvrige områder utover planområdet hvor endringene påvirker opplevelsen av landskapet.

Kort om dagens situasjon

Ifølge Natur i Norge (NiN) defineres eksisterende landskap i planområdet som skjermet indre slakt til småkupert kystslettelandskap. Landskapet er definert som middels kupert.

Planområdet er et ubebygde småkupert naturområde, der mesteparten av terrenget ligger mellom kote + 30-+50 moh i Helle 1 området, og mellom 60-90 moh i Helle 2 området, jf. 3D bilde i Figur 12. Det er koller innenfor området mot øst som ligger på nærmere 100 moh. Det er mindre daldrag mellom toppene, og flere myrer av ulik utstrekning. Store deler av skogen i området er avvirket siste årene

I nordvest finner en de to mindre tjernene Baffeltjern og Gunnarsbotjønn, og gårdene på Nasland og Gunnarsbu. Både gårdene og tjernene ligger utenfor planområdet. Trasé for ny fylkesvei er planlagt i områdene lengst vest i planområde for Helle, og vil ligge mellom næringsområdet og gårdene. Gunnarsbotjønn vil også ligge sør for planlagt fylkesvei.

I sørøst går Åbelvigfjorden, der terrenget går bratt ned mot sjøen, og er dermed utilgjengelig for ferdsel. Det planlegges ingen tiltak i denne sonen i reguleringsplanen for Helle næringsområde. Tilførselsveien til Eydehavn vil krysse dette området over Åbelvigfjorden. Det vil bli vurdert om deler av arealer innenfor 100-metersbeltet til sjøen skal tilrettelegges med sti/turveg.

Figur 12 3D bilde av området: 3D: <https://www.google.com/maps>

Det er store arealer som planlegges regulert til næringsvirksomhet, og det vil være behov for tomter av ulik størrelse. Dette innebærer at utvikling av området vil innebære store terrenginngrep og opparbeiding, og landskapet vil bli helt endret innenfor arealene som blir regulert til byggeformål.

Det er ingen boligområder som grenser direkte inn til området. Det er over 300 m til nærmeste bolig på Helleheia, og planlagt fylkesveg vil ligge mellom næringsområdet og boligområdet. Det er også lite bebyggelse på østsiden av Åbelvigfjorden.

Planens påvirkning for fagtemaet

Etablering av næringsområder i hovedsak under formålet industri, i et område på 1616 daa, vil naturlig nok medføre stor påvirkning på landskapet, og vil bli ett av de viktigste temaene som vil bli utredet i konsekvensutredningen. Det er flere forhold som må vurderes i den sammenheng. Dette går på bl.a. på tilrettelegging for hensiktsmessige næringsområder for virksomheter av ulik størrelse. Dette innebærer at planen bør være fleksibel. Dette må vurderes opp mot landskapsvirkning, håndtering av randsoner, fyllinger/skjæringer og massebalanse. Endelige planeringshøyder og høyder på næringsbebyggelsen vil det bli jobbet aktivt med, og må avklares og fastsettes i planforslaget. Her vil en også vurdere ulike utbyggingsalternativ.

Det må etterstrebtes gode overganger mot omkringliggende arealer, og en må etterstrebe og møte terrenget på en god måte der det er mulig. Det vil bli både fyllinger og skjæringer innenfor planområdet. Krav til etablering og opparbeiding av fyllinger må avklares i planprosessen.

Det må vies ekstra oppmerksomhet for arealene mot Åbelvigfjorden, både for å bevare terreng, men også for å bevare vegetasjon som vil ha betydning for innsyn fra motsatt side av Åbelvigfjorden.

Landskapstemaet må også ses på i sammenheng med bl.a. teknisk infrastruktur som veier, VA inkludert overvannshåndtering, energiforsyning mv. Landskapsvirkningen av bebyggelsen med høyder, byggegrenser og grad av utnyttning må også vurderes. Flere andre tema vil

kunne være aktuelle å vurdere i sammenheng med landskapstemaet, for å få til best mulige løsninger.

Landskapsvirkningen av utbyggingen vil bli vurdert opp mot de ulike utbyggingsalternativene, og nullalternativet. Plankart og reguleringsbestemmelser må aktivt benyttes for å sikre det anbefalte utbyggingsalternativet til slutt.

Planforslagets virkning på landskap og omgivelser, vil bli utredet og illustrert i planforslaget, og nødvendige løsninger og avbøtende tiltak i form av formål og bestemmelser må reguleres inn.

Metode

Utredningen skal beskrive, illustrere og kartfeste landskapstyper, fysiske strukturer, verdier og sårbarhet ved tiltaket. Tiltaket vurderes ut fra nær- og fjernvirkning, viktige landskapsformer og tilpasning til terrenget. Det skal vurderes hvordan en kan ta hensyn til viktige landskapsformer og mulig tilpasning til terreng og vegetasjon.

I henhold til veileder M-1941 skal tiltaket utredes gjennom 6 steg (se pkt. 4.2). Mal for fagrapport for temaet fra Miljødirektoratet skal benyttes. Videre foreslår M-1941 for fagtema landskap å inndele i følgende deltema:

- Naturgeografiske forhold (landskapsvariasjon, naturvariasjon innenfor landskapsområdene, mm.)
- Kulturhistorien i landskapet (landskap preget av virksomheter eller faser med betydning for historien, landskap preget av bebyggelsesstruktur, bystruktur eller infrastruktur, med tilknytning til etniske eller sosiale grupper, knyttet til historisk hendelse, tro eller tradisjon)
- Andre romlige og visuelle kvaliteter ved landskapet (allmenn verdi knyttet til opplevelse, identitet og tilhørighet, landskap med visuelle kvaliteter)

Her foreslås det for dette planarbeidet en forenkling, som følge av at Helle området har få kulturelle spor, og er relativt ensartet med tanke på naturgeografiske forhold. Den viktigste vurderingen og hovedtema vil være den visuelle opplevelsen. Vår vurdering er derfor at det mest hensiktsmessige vil være å samle alle deltemaene under ett verdikart, hvor alle forholdene kommenteres samlet.

Utredningene vil illustreres med fotomontasjer, bilder fra 3D modeller eller lignende.

Eksisterende grunnlagsdata

Skog og landskap, Natur i Norge (NiN)-karttjeneste, befaringer, flyfoto og eksisterende registreringer, herunder eksisterende areal- og temaplaner, nasjonale databaser, tallmateriale og annen kartfestet informasjon

5.3.4 Kulturmiljø

Kort om utredningstemaet

Kulturminner og kulturmiljøer er alle spor etter menneskelig virksomhet i vårt fysiske miljø. Dette inkluderer lokaliteter det knytter seg historiske hendelser, tro eller tradisjon til. Med kulturmiljøer menes områder hvor kulturminner inngår som del av en større helhet eller sammenheng, jf. veileder M-1941.

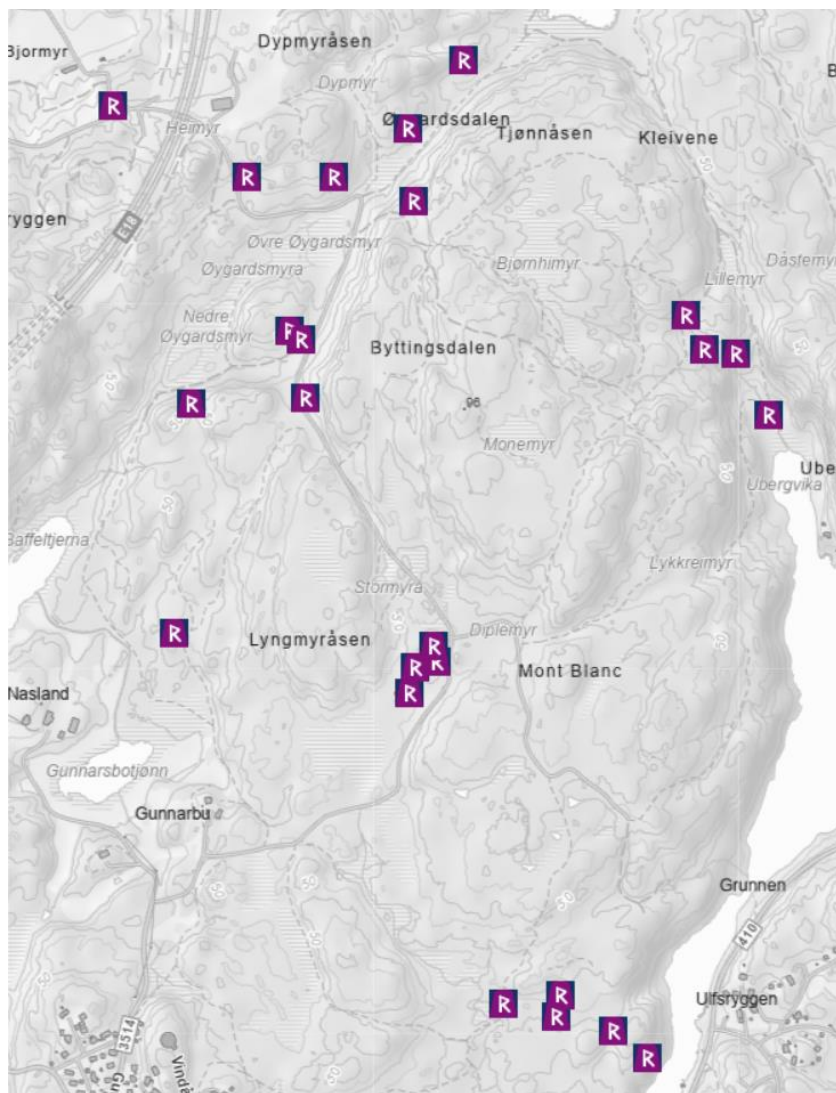
Kulturminner og kulturmiljøer med deres egenart og variasjon skal vernes både som del av vår kulturarv og identitet, og som ledd i en helhetlig miljø- og ressursforvaltning.

Kort om dagens situasjon

Det ble gjennomført arkeologiske registreringer ifb. planprosessen for E-18, hvor det ble registrert mange automatisk fredete kulturminner i hovedsak fra steinalder. Det er gjennomført egne arkeologiske registreringer av Helle-området av kulturminnevern hos Agder fylkeskommune i 2022/2023. Her er også deler av registreringene ifb. planprosessen for E-18 gjennomgått på nytt. Rapporter foreligger, og data er tilgjengelig i kulturminnedatabasene Askeladden og Kulturminnesøk.

Det er Norsk institutt for kulturminneforskning (NIKU) som er engasjert til å utrede temaet. Det har vært representanter fra NIKU på befaring i området høsten 2023.

Det er registrert flere automatisk fredete kulturminner innenfor planområdet, jf. Figur 13. Dette er i hovedsak bosetnings-aktivitetsområder fra steinalder. Det er også registrert en gravhaug fra jernalder øst for Nasland, og et område for kullfremstillingsanlegg sør for Øygardsmyra. Kullfremstillingsanlegget er en kullmile av nyere dato, og er ikke automatisk fredet.

Figur 13 Kartutsnitt som viser fornminner og sefrak registrerte bygg og anlegg. Kart: www.kulturminnesok.no

Området er ubebygget, og det er dermed ikke eldre bevaringsverdig bygningsmiljø i området og heller ingen SEFRAK-registrerte bygg, eller anlegg. Et område med nyere tids kulturminner ved Diplemyr, i form av tuften etter en liten smie, og der det også skal ha stått arbeidsbrakker tilknyttet en form for gruvevirksomhet, ble formidlet av grunneier under NIKUs befaring.

Kulturmiljøet er ikke tidligere registrert. Det skal også være et skjerp i nærområdet, samt skjerp innenfor andre deler av planområdet som ikke er kartlagt.

Det er steingjerder innenfor området. Det ligger bl.a. et lengre steingjerde mellom eiendommene gnr./bnr. 48/1 og 51/1. Steingjerdet er avmerket i sin helhet på Økonomisk kartblad/kartverk for området.

Det er ikke registrert verdifulle eller utvalgte kulturlandskap innenfor området.

Planens påvirkning for fagtemaet

De fleste registreringene av automatisk fredete kulturminner ligger i randsonen til potensielle byggeområder eller i mulige influensområder, mens det er noen registreringer midt inne i planområdet som kan være aktuelle utbyggingsområder. Det må vurderes om det er hensiktsmessig og mulig å ivareta disse. Eventuelle behov for å søke om dispensasjon fra kulturminneloven vil avklares gjennom det offentlige ettersynet. Ivaretagelse av området med smietuft og hele eller deler av steingjerdet mellom eiendommene gnr./bnr. 48/1 og 51/1 må vurderes på samme måte som for de automatisk fredete kulturminnene.

Konsekvenser av planen mot temaet kulturmiljø vil bli vurdert opp mot de ulike utbyggingsalternativene, og nullalternativet. Eventuelle avbøtende tiltak må redegjøres for. Plankart og reguleringsbestemmelser må benyttes for eventuelle kulturminner som skal sikres gjennom bruk av hensynssoner, og eventuelle buffersoner mot kulturminner må vurderes.

Følgende reguleringsbestemmelse som må innarbeides:

Kulturminner og aktsomhetsansvaret. Skulle det under bygge- og anleggsarbeid i marken komme fram gjenstander eller andre spor som viser eldre aktivitet i området, må arbeidet stanses og melding sendes fylkeskommunen omgående, jf. lov 9. juni 1978 nr. 50 om kulturminner (kml.) § 8 annet ledd. Kulturminnemyndighetene forutsetter at dette pålegg formidles videre til dem som skal utføre arbeidet i marken.

Metode

I henhold til veileder M-1941 skal tiltaket utredes gjennom 6 steg (se pkt. 4.2). Det er ikke en egen mal for fagtemaet hos Miljødirektoratet sider for veileder M-1941. En vil vurdere om en kan ta utgangspunkt i f.eks. mal for landskap og mal for naturmangfold for fagrapporten.

Eksisterende grunnlagsdata

Registreringer gjennomført av kulturminnevern hos Agder fylkeskommune. Riksantikvarens veileder, www.kulturminnesok.no. Kulturminnedatabasen Askeladden, Riksantikvaren, <https://askeladden.ra.no/>

5.3.5 Friluftsliv

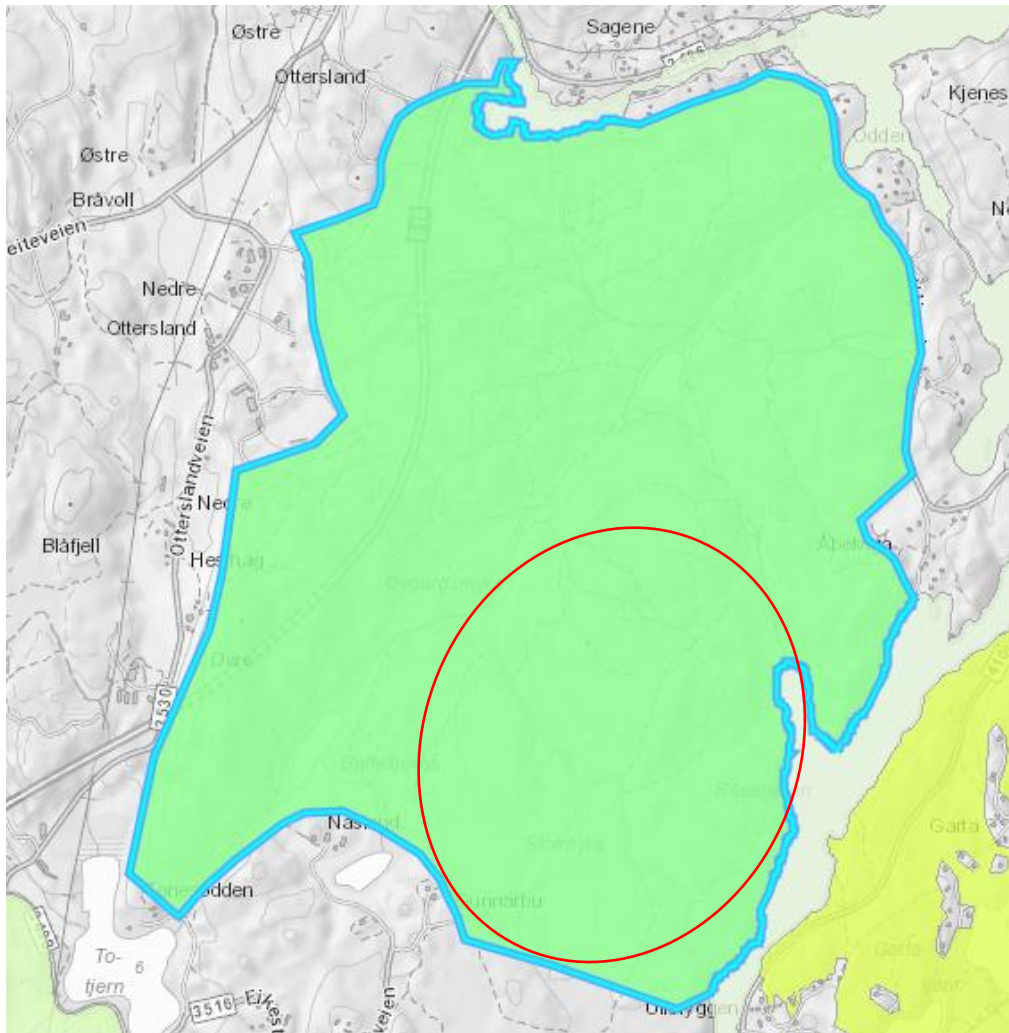
Kort om utredningstemaet

Friluftsliv er definert som opphold og fysisk aktivitet i friluft i fritiden, med sikte på miljøforandring og naturopplevelse, jf. veileder M-1941.

Fagtemaet friluftsliv omfatter alle områder som har betydning for allmennhetens mulighet til å drive friluftsliv som helsefremmende og trivselsskapende aktivitet i nærmiljøet, og i naturen ellers. Forståelsen av friluftsliv inkluderer også ferdsel og opphold i grøntområder inne i byer og tettsteder, som for eksempel parker og andre grønnsstrukturer.

Kort om dagens situasjon

Området ligger innenfor kartlag friluftsområde *Helleheia-Ottersland-Sagene*, jf. Figur 14. Området er gitt verdi som *viktig friluftsområde*, og områdestype *nærturterreng*. I områdebeskrivelse blir området omtalt som jakt- og friluftsområde med umerka stier da det ble kartlagt i 2016. Det vises til at utbygging av ny E-18 vil endre mye, da dette registrerte området også omfattet arealer på begge sider av der dagens E-18 er etablert. Det fremkommer at det er noe brukerfrekvens, men ikke av regionale eller nasjonale brukere. Det er uklart i hvilket omfang området er benyttet som friluftsområde i dag, da området utgjør en liten del av et større friluftsområde. Dette må utredes og vurderes nærmere. Opplevelseskvalitet blir definert som middels.

Figur 14 Kartutsnitt som viser friluftsområde Helleheia-Ottersland_Sagene. Kart: Arendal kommune sin kartløsning.

Det er flere stier og tråkk innenfor planområdet, i tillegg til flere skogsbilveier som blir benyttet i friluftssammenheng. Det ligger en turveg langs sørsiden/østsiden av Baffeltjerna som går frem til skogsbilveien sør for Nedre Øygardsmyr. Den tidligere lysløypa mot Helle ligger utenfor planområdet, og sør for trasé for planlagt fylkesvei. Det er sammenhengende ferdelsforbindelser fra Helle til kulturmiljøet Sagene via Gunnarsboveien og på skogsbilveier gjennom området. Det er markert en anbefalt turløype mellom Sagene og utsiktspunkt på Træfjell i kartportalen [Ut På tur i Arendal](#).

Planområdet grenser også til sjø (Åbelvigfjorden) som har nasjonale friluftsinnteresser. Det planlegges ingen utbyggingstiltak i 100-metersbeltet til Åbelvigfjorden.

Planens påvirkning for fagtemaet

Etablering av næringsområder vil føre til en oppdeling, reduksjon og tangering av eksisterende friluftsområde ved at eksisterende naturterreng med stier og skogsbilveier blir fjernet. Etablering av industri vil medføre økt støy i rekreasjonsområder som i dag er relativt stille.

Planforslaget må vurdere hvordan friluftsjnteresser i området kan ivaretas ved enten å bevare eksisterende stier/turveger, eventuelt gjennom avbøtende tiltak ved omlegging eller nyetablering av stier/turveger for å kunne gå rundt planområdet. Det må også vurderes om det er mulighet å tilrettelegge for ferdsel gjennom området. I tillegg skal det vurderes om det kan etableres tiltak knyttet til friluftsjnteresser i randsoner mot f.eks. Åbelvikfjorden eller Baffeltjerna i form av f.eks. benker, utsiktsplasser, gapahuker eller andre tiltak.

Konsekvenser av planen mot temaet friluftsliv vil bli vurdert opp mot de ulike utbyggingsalternativene, og nullalternativet. Eventuelle avbøtende tiltak må redegjøres for. Plankart og reguleringsbestemmelser må benyttes for å regulere inn grønne formål for f.eks. turveger/stier og andre tiltak, og rekkefølgetiltak for etablering av tiltak.

Metode

I henhold til veileder M-1941 skal tiltaket utredes gjennom 6 steg (se pkt. 4.2). Mal for fagrapport for temaet fra Miljødirektoratet skal benyttes.

Eksisterende grunnlagsdata

Miljødirektoratets Naturbase

Kartverkets innsynsløsning Norgeskart.no

Ut.no - Turbeskrivelser og omtale av kvalitetene for tur- og friluftsjnteresser i arealplansaker.

Barnetråkk for planleggere - Barnetråkk er en metode for å kartlegge barn og unges bruk av nærmiljøet. Bearbeidet informasjon kan inngå i kommunens arealplaner.

Skisporet.no - Kart over preparerte skiløyper

mtbmap.no - Kart som viser sykkelruter

Strava Global Heatmap - Kart som viser løyper i bruk basert på logging med Strava (sykkelruter, skiløyper, turruter)

5.3.6 Forurensning - støy

Kort om utredningstemaet

Støy er uønsket lyd, og regnes som forurensning etter forurensningsloven.

Kort om dagens situasjon

Planområdet er et ubebygget naturområde, hvor det ikke går noe vei eller andre samferdselsanlegg som støyer. E-18 grenser ikke direkte til utbyggingsområdet, men ligger nord for planområdet. Det er heller ingen eksisterende støyende virksomheter i planområdet.

Planområdet ligger ikke direkte i nærheten til større boligområder, men det er boligområder på motsatt side av Åbelvigfjorden og sør for området på Helleheia. Mellom Helle næringsområde og boligområdene på Helleheia vil den fremtidige fylkesveien etableres.

Planens påvirkning for fagtemaet

Planen vil legge til rette for næringsvirksomhet, herunder industri, som defineres som en støyende virksomhet. Dette innebærer også etablering av vei som vil medføre vegtrafikkstøy. Det vil også bli en lengre bygge- og anleggsperiode for etablering av næringsområdene. Det

vil ikke bli regulert inn formål i planområdet som hjemler støyfølsom bebyggelse som bolig, skole, barnehage mv.

Det må på denne bakgrunn utarbeides støyrapport og gjennomføres beregninger knyttet til forholdene nevnt over. I støyrapporten må det fremgå hvilke type støykilder som kan oppstå ved den aktuelle typen virksomhet og om støyen vil få konsekvenser for støyfølsom bebyggelse i nærheten av planområdet. Konsekvenser knyttet til friluftsområder må også vurderes. Vegtrafikkstøy må også ses i sammenheng med etablering av ny fylkesvei øst for Helle næringsområde.

Metode

Støyberegning og vurderinger knyttet til støy skal gjennomføres etter T-1442 «Retningslinje for behandling av støy i arealplanleggingen» og M-1941. Utredningen skal gjennomføres av fagkyndig. Mal for fagrapport for temaet fra Miljødirektoratet skal benyttes til rapporten.

Eksisterende grunnlagsdata

Miljødirektoratets Naturbase (Miljøstatus). Støyberegninger.

5.3.7 Forurensning – grunnforurensning

Kort om utredningstemaet

M-1941 definerer forurenset grunn som jord eller berggrunn som enten er forurenset med helse- eller miljøfarlige stoffer (fra f.eks. industri, avfallshåndtering eller annen virksomhet), eller der berggrunn består av (reaktive) syredannende bergarter. Det presiseres at utbygging av ny forurensende industri ikke er dekket av håndboka.

Kort om dagens situasjon

Det er ikke registrert forurenset grunn innenfor planområdet, og det har ikke vært noen virksomhet i området eller nærområder som tilsier at det er forurenset grunn fra helse- eller miljøfarlige stoffer. Det kan være potensiale for sulfidholdig berggrunn.

Det har vært, og er et pågående arbeid med å kartlegge og ta prøver knyttet til mulig sulfidholdig berggrunn.

Planens påvirkning for fagtemaet

Planforslaget kan få konsekvenser knyttet til temaet grunnforurensning dersom det påvises sulfidholdig berggrunn i området.

Metode

Det vil bli gjennomført kartlegging og prøvetaking av berggrunn i området, og det vil bli gjennomført kjemiske undersøkelser av prøver. Dersom det påvises sulfidholdig berggrunn må det utarbeides tiltaksplan, der håndtering av sulfidholdig berggrunn må fastsettes. Undersøkelser og utarbeidelse av rapport skal gjennomføres av fagkyndig. Eventuell tiltaksplan skal vedtas av Arendal kommune. For øvrig skal metode i M-1941 følges.

Eksisterende grunnlagsdata

Miljødirektoratets Naturbase (Miljøstatus), undersøkelser og prøvetaking.

5.3.8 Annen forurensning

Det er vurdert om planforslaget legger til rette for virksomhet som kan medføre luftforurensning, enten fra veitrafikk eller industrivirksomhet, jf. M-1941.

Siden planområdet ikke grenser til boligformål eller andre byggeområder vurderer en at det ikke er behov for å vurdere luftforurensning knyttet til veitrafikk.

Det er ikke kjent hvilken type næringsvirksomhet herunder industrivirksomhet som vil etablere seg i området, det er derfor vanskelig å konkretisere luftforurensning av ny industrivirksomhet i området. Forurensningsforskriften har juridisk bindende grense- og målsetningsverdier for industrivirksomhet som kan medføre luftforurensning. Slik type virksomhet må derfor avklares iht. forurensningsforskriften ved eventuell etablering.

På denne bakgrunn utredes ikke luftforurensning i konsekvensutredningen. Temaet vil bli kort omtalt i planbeskrivelsen.

5.3.9 Klimagassutslipp

Kort om utredningstemaet

I punkt 2.9 i M-1941 omtales klimagassutslipp slik: Klimagasser er gasser som påvirker atmosfærens evne til å holde på varme, skaper en drivhuseffekt og dermed påvirker klodens klima. De viktigste utslippskildene i Norge er olje- og gassutvinning, industri, veitrafikk, annen transport og arealendringer.

Kort om dagens situasjon

Området er et ubebyggt naturområde, med kun skogsbilveier. Det er derfor i dag ingen utslipp fra transport eller industri.

Planområdet vil ligge midt mellom E-18, tomt for Morrow Industries, rett ved planlagt fv. 475 og Arendal Havn, Eydehavn. Det er en intensjon at det er virksomhet knyttet til batteriverdikjeden som skal etableres i området. Dette er bl.a. underleverandører til Morrow Batteries.

Planens påvirkning for fagtemaet

Formålet med planen er å tilrettelegge for et større næringsområde, i hovedsak til industrivirksomhet. Dette vil innebære endret arealbruk. Det vil bli beregnet klimagassutslipp som følge av endret arealbruk. Det er gjort undersøkelser i deler av områdene knyttet til utstrekning og dybde på myrer.

Planforslaget vil legge til rette for industrivirksomhet, som igjen vil innebære etablering av veier og trafikk inn i området. Det vil bli utarbeidet mobilitetsplan til planforslaget, der transportmengde vil fremgå. Type industri eller konkrete virksomheter som vil etablere seg i området er ikke avklart, men det er en intensjon av det skal være knyttet til batteriverdikjeden. Klimagassutslipp som følge av industrietablering og veitrafikk skal vurderes og beregnes i den grad det er mulig.

Metode

Konsekvensutredningen skal kartlegge i hvilken grad planen eller tiltaket påvirker klimagassutslipp. Utredning av klimagassutslipp skal gjøres i henhold til M- 1941. Utredning skal gjøres av fagkyndig. Mal for fagrapport for klimagassutslipp skal benyttes. Klimagassutslipp må vurderes opp mot de ulike utbyggingsalternativene, og nullalternativet.

Eksisterende grunnlagsdata

Ulike databaser som; Utslipp av klimagasser i Norges kommuner og fylker og Utslipp og opptak fra skog og arealbruk, begge Miljødirektoratet. Norske utslipp – utslipp til luft og vann og generert avfall. Nasjonal vegdatabank (NVDB), Statens vegvesen. Ulike temakart og arealressurskart.

5.4 Fagtema etter annen metodikk

5.4.1 Naturressurser

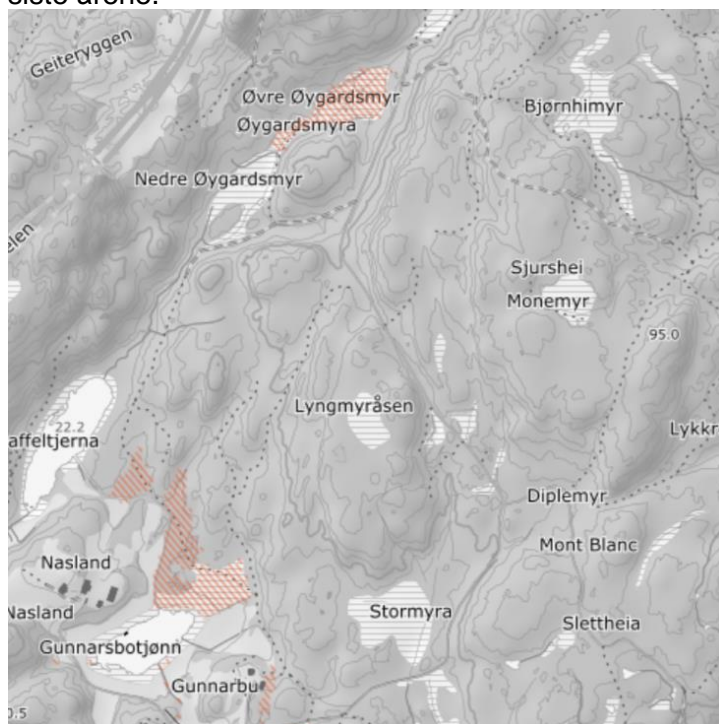
Kort om utredningstemaet

Naturressurser er ressurser fra jord, skog og andre utmarksarealer, fiskebestander i sjø og ferskvann, vilt, vannforekomster, berggrunn og mineraler. Temaet kan omhandle landbruk, fiske, havbruk, reindrift, vann, berggrunn og løsmasser som ressurser.

Det er temaet landbruk og skogbruk som er aktuelt å utrede under temaet naturressurser. Det er ikke kjent at området er et viktig område for vilt som jaktressurs. Forholdet til hjortevelt vil bli omtalt under fagtemaet naturmangfold.

Kort om dagens situasjon

- Det ligger ingen jordbruksarealer med fulldyrka eller overflatedyrka jord innenfor planområdet.
- De arealene som ligger i nærheten av planområdet som er definert som jordbruksareal i kartløsningen Kilden til NIBIO, ligger i hovedsak rundt gårdene Gunnarsbo og Nasland, som ligger på utsiden av planområdet.
- Innenfor planområdet er det noen arealer øst for Nasland og sør for Gunnarsbu som er definert som dyrkbar jord, jf. Figur 15. Avklaring av disse området må vurderes i planprosessen.
- Arealtypen innenfor planområdet er klassifisert som «barskog» fra lav til særs høy bonitet, og delvis myr på arealressurskart AR50. Store deler av skogen er alt avvirket siste årene.

Figur 15 Dyrkbar jord vist med rød skravur. Kart: <https://kilden.nibio.no/>

Planens påvirkning for fagtemaet

Planforslaget skal legge til rette for byggeområder, som innebærer at mesteparten av skogen i området må avvirkes. Det er lite/ingen jordbruksareal innenfor områder som er aktuelle som byggeområder.

Metode

Fagtemaet naturressurser er ikke omfattet av veileder M-1941 fra Miljødirektoratet. Det er derfor metodikken i håndbok V-712 konsekvensanalyser fra Statens vegvesen som blir benyttet. Skogbruk som ressurs er skal iht. håndbok V-712 behandles under prissatte konsekvenser, der virkningen av tapt areal og produksjon blir beregnet i sammenheng med grunnverv. Det er ikke lagt opp til en samfunnsøkonomisk analyse i reguleringsplan for Helle næringsområde. Temaet skogbruk blir derfor vurdert som et ikke-prissatt tema i utredningen. Temaet naturressurser må vurderes opp mot de ulike utbyggingsalternativene, og nullalternativet.

Eksisterende grunnlagsdata

NGUs kartportal, Skog og landskaps kartportal Kilden, NVE atlas, Norge i bilder, GisLink kartportal

5.5 Andre fagtema med egen fagrapport

5.5.1 Mobilitetsplan

Kort om utredningstemaet

Det skal utarbeides mobilitetsplan for planforslaget, som skal beskrive dagens situasjon, forventet turproduksjon, reisemiddelfordeling og konklusjon.

Kort om dagens situasjon

I dag er det ingen veier innenfor planområdet med unntak av skogsbilveier som går fra Gunnarsboveien gjennom området og under E-18. Ny fv. 475 forbi planområdet er under regulering. I forslag som har vært på høring er det vist to avkjørsler/kryss til Helle næringsområde. Planområdet ligger strategisk plasser mellom E-18, tomt for Morrow Batteries og Arendal Havn- Eydehavn.

Planens påvirkning for fagtemaet

Utvikling av næringsområde vil generere trafikk i form av godstransport inn og ut av området, i tillegg til arbeidsreiser for ansatte i virksomheter som skal etablere seg. Virksomhetene vil trolig i liten grad innebære besøkende/brukere slik som en finner i et handelsområde.

All trafikk vil avvikles fra ny fv. 475 som er under regulering. Trafikk til området, og internt i området må beskrives, både for gods og ansatte.

Metode

Mobilitetsplanen skal utarbeides med utgangspunkt i kommuneplanens bestemmelser, hvor de står følgende:

Mobilitetsplanen tilpasses det aktuelle plannivået og tilgjengelig kunnskap om utbyggingen. Mobilitetsplanen skal inneholde mål for ønsket reisemiddelfordeling i tråd med kommunens overordnede mål om nullvekst i personbiltransport. Den skal beskrive tilbudet for gående,

sykkel, kollektivtransport og bil, inkludert løsninger for parkering med antall plasser og organisering av parkeringen. I tillegg skal følgende dokumenteres:

b) Virksomheter og andre funksjoner:

1. Antall ansatte
2. Besøksintensitet
3. Omfang av vareleveranser og eventuelt godstransport.
4. Transport inn og ut av virksomheten: personreiser til/fra jobb, reiser i arbeid, besøksreiser, varelevering, godstransport.
5. Fordeling av transporten gjennom døgnet.
6. Fordeling av virksomhetens samlede transport per transportmiddel
7. Tiltak for ønsket reisemiddelfordeling og for å nå kommunens overordnede mål om nullvekst i personbiltransporten.

Eksisterende grunnlagsdata

Nasjonal vegdatabank-Statens vegvesen, beregninger i reguleringsplanforslag for Fv. 475.

5.5.2 ROS-analyse

Kort om utredningstemaet

Det skal utføres en risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS-analyse) som en del av reguleringsarbeidet, og som skal etterkomme kravet i pbl §4-3. I ROS-analysen vurderes hvorvidt det planlagte tiltaket vil medføre endret risiko for mennesker, stabilitet eller materielle verdier, som er knyttet til spesielle forhold ved planforslaget. Gjennom en ROS-analyse gjøres en systematisk gjennomgang av mulige uønskede hendelser, og det vurderes hvilke risikoer disse hendelsene representerer. Analysen har et tosidig perspektiv der det ses på tiltakets påvirkning på omgivelsene og omgivelsenes påvirkning på tiltaket.

Kort om dagens situasjon

- Langsmed bekken som renner fra Baffatjenn til Gunnarsbotjenn og bekk i eiendomsgrensen/plangrensen i sydvest mot eiendommen gnr./bnr. 54/4 er det områder med aktsomhetsområde for flom.
- Det er registrert aktsomhetsområder for snøskred i noen områder innenfor planområdet, og et mindre aktsomhetsområde for steinsprang mot Åbelvigfjorden.
- Større deler av planområdet ligger under marin grense, og det er noen områder som er registrert som områder med mulighet for sammenhengende forekomster av marin leire. Setningsbilde og bæreevne i grunn (lokalstabilitet) må vurderes nærmere av ansvarlig geotekniker i detaljprosjekteringen.
- Området har moderat til lav aktsomhet for radon. Radon ivaretas gjennom teknisk forskrift og bruk av radonsperre.
- Det er ikke høyspentledninger i området.
- Om det er andre aktuelle faretema som må utredes nærmere avklares ifb. arbeidet med ROS-analysen.

Planens påvirkning for fagtemaet

Det vil bli planlagt utbygging i områder som bl.a. ligger under marin grense, og må vurderes mht. potensiale for områdeskred. Planforslaget må vurderes i forhold til de ulike hensynssonene som er avsatt på kommuneplanens arealdel, og som fremkommer av NVE-Atlas. Andre aktuelle tiltak som kan følge av etablering av et større næringsområde, herunder industriformål, må vurderes. Det er ikke avklart hvilke type virksomheter som kan bli etablert i

området. Det vil derfor ikke være mulig å utarbeide et ROS-analyse for konkrete industrivirksomheter. Bl.a. vil en ikke konkret vurdere planforslaget opp mot mulig storulykkevirksomhet, da en ikke er kjent med at slik virksomhet vil bli etablert. Dette ivaretas av egen forskrift og samtykkesøknad til Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB), ved eventuell etablering.

Det må etableres ny trafo i området. Det må avsettes areal/hensynssoner til kraftledninger inn i og ev. gjennom området. Glittre Nett utreder ulike traséer for kraftledninger fra Bøylestad til Morrow Batteries og til Arendal Havn, Eydehavn.

Metode

Metoden tar utgangspunkt i veileder «Samfunnssikkerhet i kommunens arealplanlegging» fra DSB og «NS 5814:2021 Krav til risikovurderinger», samt en generell sjekklister for identifikasjon av farer og uønskede hendelser. Kartleggingen av aktuelle hendelser gjennomføres på et nivå som reflekterer forslaget til reguleringsplan og vil ivareta krav til samfunnssikkerhet og risiko- og sårbarhetsanalyse jf. Plan- og bygningsloven (PBL) § 4-3.

ROS-analysen bygges opp som en kvalitativ tre-trinns-analyse:

1. Identifikasjon av aktuelle hendelser («farekartlegging» ved gjennomgang av sjekklister)
2. Vurdering av sårbarhet
3. Risikovurdering av farer og hendelser som fremstår med forhøyet sårbarhet (iht. metode)

Eventuelle tiltak som kommer frem av ROS-analysen må følges opp i planforslaget, med konkrete forslag til løsninger, og/eller avbøtende tiltak. Det kan være aktuelt med hensynssoner på plankartet og reguleringsbestemmelser knyttet til ulike tema.

Eksisterende grunnlagsdata

DSB kartinnsyn, NVE-atlas, NVE bratthetskart, ortofoto, NGUs løsmassekart, Miljøkommune.no, Klimaservicesenterets klimaprofil.

5.5.3 VA-rammeplan

Kort om utredningstemaet

Det skal utarbeides VA-rammeplan til reguleringsplanforslaget.

I reguleringsbestemmelsene til kommuneplanens arealdel står følgende generelle føringer for krav til bl.a. vannforsyning, avløp og overvann som er relevant for planforslaget:

Vann og avløp:

- *For alle reguleringsplaner skal det utarbeides en rammeplan (teknisk plan) for vann og avløp, som inkluderer overvannshåndtering og flomvei. Planen skal godkjennes av Arendal kommune v/kommunalteknikk. Teknisk plan for vann, avløp og overvann skal samordnes med veiplaner i samme område.*
- *Vann- og avløpsanlegg skal prosjekteres og godkjennes i tråd med den til enhver tid gjeldende VA-norm for Arendal kommune. Dersom det er avvik mellom VA normen og «Byggteknisk forskrift» gjelder sistnevnte.*

Overvann:

- *Overvann skal fortrinnsvis tas hånd om lokalt og åpent*

- *Bygninger og anlegg skal plasseres/utformes slik at naturlige flomveier bevares, eller at det etableres tilfredsstillende nye flomveier, med mål om å oppnå tilstrekkelig sikkerhet mot flomskader.*
- *Eksisterende bekker skal bevares så nært opptil sin naturlige form som mulig. Bekkelukking tillates ikke (kulvert under vei omfattes ikke).*
- *Overvann fra et planområde med anlegg/industri/næringsområder eller boligområde på mer enn tre boenheter skal infiltreres i stedlige masser, eller fordrøyes via sedimenteringsbasseng/fordrøyningsmagasin før utslipp til resipient/kommunalt overvannsanlegg. Kun dersom spesielle forhold tilsier det kan overvann føres direkte til resipient/kommunalt overvannsanlegg uten fordrøyning, etter særskilt avtale med kommunen.*

Konkrete føringer for Helle næringsområde står omtalt i punkt 10 i kommuneplanens bestemmelser. For overvann står det følgende:

- *Overvann og vassdrag: Overvann skal fordrøyes og ellers håndteres lokalt innenfor planområdet. Området skal dreneres slik at eksisterende vannveier ikke endres. Det skal i midlertidig ikke tilføres mer vann til disse. Vassdrag nedstrøms planområdet skal etter utbygging ikke påføres større overvannsbelastning og miljøpåvirkning enn slik situasjonen var før utbygging. Det skal vurderes å opprette et bekkenotat som skal sikre at hensyn til vassdrag og bekker ivaretas i planfase, utbyggingsfase og permanent fase.*

Kort om dagens situasjon

I dag er det ingen VA-anlegg inn i området, da de ikke er noe bebyggelse eller annen infrastruktur i planområdet. Det er myrdrag og bekker i området, og naturlig avrenning til Åbelvigfjorden.

Planens påvirkning for fagtemaet

Det må etableres VA-anlegg for planlagt utbygging av området. Det pågår et overordnet arbeid med VA-fremføring i kommunen, og det må være tett dialog med kommunens VA-avdeling i forhold til konkrete løsninger og krav, og fremdrift på etablering av ulike type anlegg. Overvannshåndtering må utredes, og løsninger foreslås. Føringer fra kommuneplanens bestemmelser må ligge til grunn, og avvik må begrunnes. Aktuelle reguleringsbestemmelser knyttet til konkrete løsninger og rekkefølge må innarbeides. Hensynssoner eller bestemmelsesområder kan også bli aktuelt å regulere inn knyttet til dette tema.

Eksisterende grunnlagsdata

Eksisterende VA-anlegg i kommunen.

5.5.4 Bærekraftanalyse

Kort om utredningstemaet

FNs bærekraftsmål er verdens felles arbeidsplan for å utrydde fattigdom, bekjempe ulikhet og stoppe klimaendringene. Målene forplikter medlemslandene og er derfor et naturlig utgangspunkt for å utvikle nasjonale, regionale og lokale strategier for bærekraftig utvikling.

Kommuneplanens samfunnsdel for Arendal (2020-2030) har gjort en vurdering av hvilke mål som representerer både utfordringer og store muligheter lokalt. I planen har Arendal kommune valgt å sette søkelys på disse ti målene:

- God helse
- God utdanning
- Likestilling mellom kjønnene
- Anstendig arbeid og økonomisk vekst
- Mindre ulikhet
- Bærekraftige byer og samfunn
- Stoppe klimaendringene
- Liv under vann
- Fred og rettferdighet
- Samarbeid for å nå målene

Arendal kommune har utviklet visjoner og strategier for hver av disse målene. En aktuell visjon er at næringslivet i kommunen utvikles i tråd med FNs bærekraftsmål. Arendal skal være en nasjonalt ledende og internasjonalt anerkjent klima- og miljøby som andre kommuner ønsker å lære av.

Planens påvirkning for fagtemaet

Planforslaget for Helle næringsområde vil både kunne bidra til å nå visjonene som kommunen har nedfelt for flere av bærekraftsmålene, men samtidig vil etablering av et stort næringsområde kunne være i konflikt med flere av bærekraftsmålene.

Metode

Det skal utarbeides en bærekraftsanalyse der planforslaget vurderes opp mot de utvalgte bærekraftsmålene i kommuneplanen. Analysen vil basere seg på resultatene fra flere av utredningene som gjennomføres i konsekvensutredningen.

Planforslaget vil også gjøre en vurdering basert på EUs taksonomi. Dette er et sett med kriterier som kan brukes for å definere hvilke aktiviteter som defineres som bærekraftige. I planarbeidet vil det gjennomføres en analyse som oppsummerer om kriteriene kan oppfylles eller ikke for fremtidig næringsvirksomhet, og hva som ev. skal til for å oppfylle kriteriene i videre arbeid.

I tillegg vil det gjennomføres en overordnet vurdering av energibehov tiltaket utløser i drift og en vurdering av ulike energiløsninger. Vurderingen vil gjennomføres ut ifra informasjon som foreligger på utredningstidspunktet. Oppfyllelse av alle energirelaterte krav til tiltaket gitt av plan- og bygningsloven med tilhørende forskrifter og i vedtatte arealplaner vil også bli dokumentert.

5.6 Tema som skal omtales i planbeskrivelsen

Videre gis en kort beskrivelse av tema som vil bli omtalt i planbeskrivelsen, men som ikke vil bli utrede etter noe KU-metodikk, enten fordi det ikke er egen KU-metodikk for temaene, eller at temaene har lite relevans i planforslaget. Temaene skal tas med i sammenstilling av alle utredningstemaene. Tema som kort omtales videre er ikke nødvendigvis en fullstendig oversikt over alle tema som blir beskrevet og omtalt i planforslaget.

5.6.1 Næringsinteresser

Hovedformålet med planforslaget er å tilrettelegge for næring i samsvar med kommuneplanens arealdel og føringer om å etablere Eyde Material Park og batterisatsingen i kommunen og regionen. Temaet vil derfor bli omtalt i planbeskrivelsen, og ligger også til grunn for 0-alternativet ved at næringsformålet på kommuneplanens arealdel er lagt til grunn i 0-alternativet.

5.6.2 Ringvirkninger

Det arbeides med og er utarbeidet ringvirkningsanalyser knyttet til etablering av Eyde Material Park. Planbeskrivelsen skal omtale de kortsiktige og langsiktige ringvirkningene planforslaget kan medføre.

5.6.3 Energi

Det vil bli laget en oversikt over mulige energiløsninger for etableringer i Helle næringsområde, og virksomheter knyttet til dette fagtema som kan være aktuelle å etablere i området. Glittre Nett arbeider med traséer for kraftledninger fra Bøylestad til Arendal Havn Eydehavn som vil gå forbi/ev. gjennom området. De må også etableres ny trafo i området. Eventuelle føringer knyttet til energiløsninger må vurderes og eventuelt knyttet til reguleringsbestemmelser til.

5.6.4 Barn- og unges interesser

Planområdet er ikke i bruk av barn- og unge i dag, utover i friluftssammenheng. Dette tema blir utredet i konsekvensutredningen under fagtemaet friluftsliv. Det legges ikke opp til formål som skal brukes av barn- og unge som boliger, skole, barnehage e.l. I utgangspunktet vil ikke planforslaget ha direkte interesser, eller konsekvenser knyttet til barn- og unge utover friluftsinnteresser. Barn- og unges interesser vil indirekte bli påvirket som følge av ringvirkninger knyttet til utvikling av Eyde Material park, og muligheter i fremtiden knyttet til utdanning og arbeidsplasser. Temaet vil likevel bli omtalt i planbeskrivelsen.

5.6.5 Nærmiljø

Nærmiljø er ikke et eget tema i veileder M-1941. Hvordan planforslaget vil påvirke nærmiljøet blir indirekte utredet under noen av de overordnede temaene som friluftsliv, landskap og støy. En vil likevel ha en egen overskrift i planbeskrivelsen som omtaler dette tema samlet.

5.6.6 Folkehelse

Planforslagets konsekvenser for folkehelsen skal beskrives. Dette henger sammen med tema som bl.a. friluftsliv, støy, nærmiljø og barn- og unges interesser.

5.6.7 Strandsonevern

Planområdet er trukket ned til Åbelvigfjorden for å få en naturlig avgrensning, og tar dermed arealer i 100-metersbeltet langs sjø. I pbl. § 1-8 står det at «I 100-metersbeltet langs sjøen og langs vassdrag skal det tas særlig hensyn til natur- og kulturmiljø, friluftsliv, landskap og andre allmenne interesser». Temaet blir i utgangspunktet utredet under de enkelte fagtema som blir ramset opp. En vil også gi omtale forholdet til strandsonevernet kort i planbeskrivelsen.

6. Plan- eller søknadsprosess, medvirkning og framdrift

6.1 Planprosess, informasjon og medvirkning

6.1.1. Planprosess og informasjon

Det ble avholdt oppstartsmøte med administrasjonen i Arendal kommune 21.11.23. Igangsetting av planarbeidet har avventet sak om «*Ansvar for kostnader til nødvendig infrastruktur*». Saken er behandlet i møte i Arendal bystyre 09.04.24.

Planprosessen skal følge den formelle saksgangen iht. pbl med kunngjøring om oppstart av planarbeid og høring av planprogram gjennom brev/e-post til berørte parter og offentlige instanser og aktuelle lag og foreninger. I tillegg blir planarbeidet annonsert på hjemmesiden til Arendal kommune og Stærk & Co, og ved annonse i Agderposten.

Behovet for åpent informasjonsmøte avklares undervegs i prosessen sammen med Arendal kommune, men det er naturlig med et informasjonsmøte ifb. et offentlig ettersyn av ett planforslag. Planforslaget bør presenteres på regionalt planforum, der bl.a. Agder fylkeskommune, Statsforvalteren i Agder og Statens vegvesen deltar.

6.1.2. Medvirkning

Det er vurdert om det er aktuelt med direkte medvirkning med barn- og unge. Planområdet er ikke i bruk av barn- og unge utover til friluftsliv, og det reguleres ikke inn formål som er knyttet til barn- og unges bruk. En ser derfor det ikke som påkrevet med direkte medvirkning med barn og unge i denne fasen. Det er på den annen side viktig å få frem bruken av området i friluftssammenheng, både for barn og unge, og andre aldersgrupper. Det sendes derfor ut en digital spørreundersøkelse knyttet til bruken av området i friluftssammenheng ved kunngjøring om oppstart av planarbeid. Her vil en forsøke å nå lag, foreninger og ulike aktuelle brukergrupper. Lenke til digital spørreundersøkelse:

<https://forms.office.com/e/ZvPzqpZVtS>

En anbefaler også at det blir avholdt informasjonsmøte sammen med Arendal kommune når planforslaget blir lagt ut til offentlig ettersyn. Nærmere opplegg for medvirkning i den fasen må avklares med kommunen.

6.2 Foreløpig fremdriftsplan

	Tidsperiode
Kunngjøring oppstart av planarbeid og høring planprogram	Q2 2024
Frist kunngjøring og høring planprogram	Q2 2024
Fastsetting av planprogram i kommunen	Q3 2024
Utarbeidelse av planforslag med konsekvensutredning inkludert befaringer, registreringer og undersøkelser	Høst/vinter/vår/sommer 2023-2024
Innsending av planforslag for 1. gangsbehandling	Q3 2024
1.gangsbehandling av planforslaget	Q3/Q4 2024
6 ukers offentlig ettersyn etter 1. gangsbehandling	Q3/Q4 2024
2. gangsbehandling –bystyret	Q4 2024